

POPIEŽIUS, PALAIMINDAMAS MIESTĄ IR PASAULĮ, MELDĖ TAIKOS SIRIJOJE,
LOTYNŲ AMERIKOJE IR UKRAINOJE

Vatikanas, balandžio 16 d. (ELTA). Velykų sekmadienį popiežius Pranciškus Šv. Petro bazilikoje suteikė iškilmingą palaiminimą Romai ir visam pasauliui - „Urbi et orbi“. Pontifikas meldė prisikėlusio Jėzaus eiti šalia atstumtųjų ir tapusių įvairiaformės šiuolaikinės vergovės aukomis, skelbia Vatikano radijas.

Popiežius Pranciškus taip pat meldė taikos Artimuosiuose Rytuose, pagalbos Ukrainai, laimino Europą ir ragino statyti dialogo tiltus Lotynų Amerikoje.

„Tepalaiko Kristus jėgas tų, kurie aktyviai teikia pagalbą ir pagūdą gyvenantiems Sirijoje, kuri tapo siaubą ir mirtį sėjančio karo auka. Tegu Jis suteikia taiką visiems Artimiesiems Rytams, pradedant Šventąja Žeme, taip pat Irake ir Jemene.

Tepalaiko prisikėlęs Jėzus jėgas tų, kurie Lotynų Amerikoje atsidavę dirba

Popiežius Pranciškus šv. Velykų sekmadienį, balandžio 16 d., laimina miestą ir pasaulį.

Reuters

visuomenės labui, kai šalį kamuoja politinė ir socialinė įtampa, kartais pasibaigianti smurtu.

Tegu Gerasis Ganytojas

ateina į pagalbą Ukrainai, vis dar apniktai konfliktų ir kraujo praliejimų, ir padeda jai atgauti socialinę harmoniją. Tegu Jis remia visas pastangas

sumažinti konflikte atsidūrusių tragiškas kančias.

Prisikėlęs Viešpats tebelaimina Europos žemyną. Tegu Jis suteikia vilties pati-

riantiems krizes ir sunkumus, ypač dėl aukšto nedarbo tarp jaunų visuomenės narių”, - savo žinutėje miestui ir pasauliui kalbėjo popiežius.

PREZIDENTĖ PASVEIKINO POPIEŽIŲ EMERITĄ
BENEDIKTĄ XVI JUBILIEJAUS PROGA

Vilnius, balandžio 16 d. (ELTA). Prezidentė Dalia Grybauskaitė, savo ir visos šalies žmonių vardu, pasveikino Jo Šventenybę Popiežių Emeritą Benediktą XVI garbingo 90 metų jubiliejaus proga.

Šalies vadovės sveikini-me teigiama, kad garbinga sukaktis minima džiaugiantis Popiežiaus kūrybiniu gyvenimu, didžiuliu ir labai vertingu akademiniu palikimu. Pasak

Prezidentės, tiek tikintieji, tiek pasauliečiai vertina nuoširdų ir svarbų Popiežiaus darbą, novatorišką ir drąsą tarnystę, ypatingus nuopelnus ekumenizmui, pastangas stiprinti Europos vienybę, rūpinimąsi aplinka.

Prezidentė taip pat pasveikino Popiežių Benediktą XVI šventų Velykų proga ir perdavė Lietuvos žmonių linkėjimus.

Vokiečių kilmės Popiežius Emeritas Benediktas XVI -

buvęs 265-asis katalikų bažnyčios vadovas. Tikroji jo pavardė - Jozefas Aloizas Racingeris (Joseph Alois Ratzinger). 2005 m. balandžio 19 d. išrinktas Popiežiumi, formaliai savo tarnystę pradėjo eiti 2005 m. balandžio 24 d. Vatikano atstovai 2013 m. vasario 11 d. paskelbė apie Benedikto XVI sprendimą pasitraukti iš pareigų. Sprendimą Benediktas XVI motyvavo senyvu amžiumi ir silpna sveikata.

KINIJA REIKALAUJA „NUTRAUKTI
PROVOKACIJAS” ŠIAURĖS KORĖJOS
KONFLIKTE

Konflikte dėl Šiaurės Korėjos branduolinės ir raketų programos Kinija perspėjo dėl eskalacijos ir paragino visas šalis elgtis santūriai.

„Mes reikalaujame nutraukti provokacijas ir grąsinimus, kol padėtis netapo nepataisoma”, – balandžio 14 d. Pekine po pokalbio su kolega iš Prancūzijos Jeanu-Marcu Ayraultu pareiškė Kinijos užsienio reikalų ministras Wang Yi, kurį cituoja agentūra dpa.

Kas kuria problemas

Kinijos užsienio reikalų ministras Wang Yi. AP

Korėjos pusiasalyje, tas, anot ministro, turės priimti atsakomybę. Konfliktas tarp JAV ir Pietų Korėjos vienoje pusėje ir Šiaurės Korėjos kitoje esą sukūrė „potencialiai pavojingą atmosferą”, kuri reikalauja didžiausio budrumo.

ELTA

JAV PRITARIA NATO KONTINGENTO R. EUROPOJE DIDINIMUI

Iš dešinės: JAV prezidentas Donaldas Trampas (Donald Trump) ir NATO generalinis sekretorius Jensas Stoltenbergas (Jens Stoltenberg).

NATO

Vašingtonas, balandžio 13 d. (ELTA). JAV prezidento Donaldo Trampo (Donald Trump) administracija pritaria NATO kontingento Rytų Europoje didinimui. Tai ketvirtadienį interviu televizi-

jos kanalui MSNBC pareiškė NATO generalinis sekretorius Jensas Stoltenbergas (Jens Stoltenberg).

„Dabartinė administracija, prezidentas (D. Trampas) ir jo komanda saugumo klausimais

pritaria pokyčiams Aljanse, taip pat ir NATO pajėgų didinimui rytiniame sparne”, - sakė generalinis sekretorius. Jis pažymėjo, kad pirmą kartą per daugelį metų didėja JAV kontingentas Europoje ir NATO aktyvumas Baltijos šalyse ir Lenkijoje.

J. Stoltenbergas pridūrė, jog sutinka su D. Trampo nuomone, kad Europa ir Kanada turi padidinti išlaidas saugumui ir gynybai užtikrinti.

Aljansas pradėjo „didžiausio masto kolektyvinio saugumo sistemos stiprinimą nuo šaltojo karo laikų”, atsižvelgdamas į išaugusį Rusijos karinį aktyvumą ir agresyvumą, sakė generalinis sekretorius. Anot J. Stoltenbergo, NATO žingsniai yra „proporcingi”, o Aljansas nenori naujo šaltojo karo.

PRANCŪZIJA PRAŠO EP PANAIKINTI
M. LE PEN TEISINĘ NELIEČIAMYBĘ

Prancūzijos prokurorai paprašė Europos Parlamento (EP) panaikinti kraštutinių dešiniųjų kandidatės į prezidentus Marine Le Pen teisinę neliečiamybę, jiems atliekant tyrimą dėl galimai fiktyvaus įdarbinimo parlamente, balandžio 14 d. pranešė teismo šaltiniai.

Šis prašymas buvo pa-

teiktas praėjusio mėnesio pabaigoje, kai M. Le Pen pasinaudojo savo teisine neliečiamybe ir kovo 10 dieną atsisakė atvykti į apklausą.

Tyrėjai norėjo politikę apklausti byloje dėl galimai fiktyvaus įdarbinimo jos Nacionalinio fronto parlamentarų padėjėjais.

LRT

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Didįjį penktadienį (balandžio 14 d.) Vilniuje surengta Kryžiaus kelio procesija iš Arkikatedros į Trijų kryžių kalną. Šią dieną tikintieji skiria Kristaus kančiai, nukryžiuvimui ir palaidojimui prisiminti. Tai griežto pasninko diena, per kurią tradiciškai rengiamos Kryžiaus kelio procesijos, po jų bažnyčiose – Kryžiaus pagerbimo pamaldos. Šiomet Velykas balandžio 16-ąją šventė ne tik katalikai, bet ir stačiatikiai.

Teismas įpareigojo Latvijoje registruotą bendrovę „Baltijas Mediju Aliance“ (BMA) nutraukti neteisėtas rusiškų televizijos programų transliacijas internetiniame tinklalapyje tvdom.tv. Skundą dėl bendrovės veiklos Vilniaus apygardos administraciniam teismui teikė Lietuvos radijo ir televizijos komisija (LRTK), konstatavusi, kad Lietuvos vartotojams skirtos paslaugos šiame tinklalapyje teikiamos nesilaikant Lietuvos įstatymų, nes bendrovė nėra pateikusi pranešimo LRTK apie vykdomą veiklą.

Naujienų agentūra BNS balandžio 13 d., ketvirtadienį kreipėsi į Generalinę prokuratūrą su prašymu pradėti ikiteisminį tyrimą dėl melagingos žinios paskelbimo įsilaužus į sistemą. Melaginga žinia pavadinimu „Sirijos aidas Latvijoje: JAV kariai apsinuodijo ipritu“ BNS sistemoje paskelbta balandžio 12 d., popietę lietuvių ir rusų kalbomis. BNS vidaus tyrimo metu nustatyta, kad buvo neteisėtai pasinaudota www.bns.lt turinio valdymo sistemų administratoriaus paskyra.

LR Vyriausybė iš esmės pritarė 42 parlamentarų iniciatyvai sumažinti Seimo narių skaičių bei perkelti eilinių Seimo rinkimų datą, rašoma vyriausybės pranešime spaudai. Iniciatoriai teigia, jog nuo Nepriklausomybės atkūrimo Lietuvos gyventojų skaičius reikšmingai sumažėjo ir šiuo metu siekia 2,8 milijono, tačiau juos atstovaujančių Seimo narių skaičius iki šiol išliko nepakitęs. Todėl yra siūloma keisti Konstituciją ir Seimo narių skaičių sumažinti nuo 141 iki 101.

Mindaugo Basčio ryšius tiriantis Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas balandžio 12 d. patvirtinio tyrimo išvadas. Pagrindinė išvada – M. Bastys, palaikydamas artimus ir nuolatinius ryšius su Rusijos valstybinės atominės energetikos korporacijos „Rosatom“ atstovais, veikė prieš Lietuvos valstybės interesus. Už išvadas balsavo aštuoni komiteto nariai, prieš buvo tik socialdemokratas Juozas Olekas. Tokią išvadą šešiais balsais „už“ patvirtino tyrimą dėl M. Basčio ryšių su Rusijos energetikos ir Lietuvos nusikalstamo pasaulio atstovais atlikęs Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas (NSGK). Dėl šių išvadų balsuos visas parlamentas.

Galimu seksualiniu priekabiavimu kaltinamas Seimo narys Kęstutis Pūkas tikisi apsiginti teisme. „Vilniaus miesto apylinkės teisme iškelta civilinė byla pagal mano ieškinį dėl žiniasklaidoje paskleisto šmeižto neva aš, Seimo narys Kęstutis Pūkas, seksualiai priekabiauju prie kandidačių į darbo vietą“, – pranešė K. Pūkas. Seimo sudaryta specialioji komisija, kurioje dirba 12 Seimo narių, turės pateikti Seimui išvadą, ar yra pagrindas pradėti apkaltą parlamentarui K. Pūkui. Seimas pavedė komisijai tyrimą atlikti iki šių metų gegužės 1 d.

Vyriausioji rinkimų komisija (VRK) balandžio 10 d. partijoms paskirtė pirmojo pusmečio biudžeto dotaciją – 2,7 mln. eurų padalyta septynioms partijoms. Pirmojo pusmečio dotacijos jau yra pakoreguotos praėjusių Seimo rinkimų rezultatų – gerokai didesnę dotaciją gaus juos laimėjusi Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga (LVŽS), o nesėkmingai pasirodę „Drąsos kelias“ bei Lietuvos laisvės sąjunga (liberalai) iš dalybų iškrenta.

Didžiausią dalį lėšų gauna per šiuos rinkimus antra likusi opozicinė Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai. Konservatoriams skirta per 663 tūkst. eurų, jų praėjusi dotacija siekė per 550 tūkst. eurų.

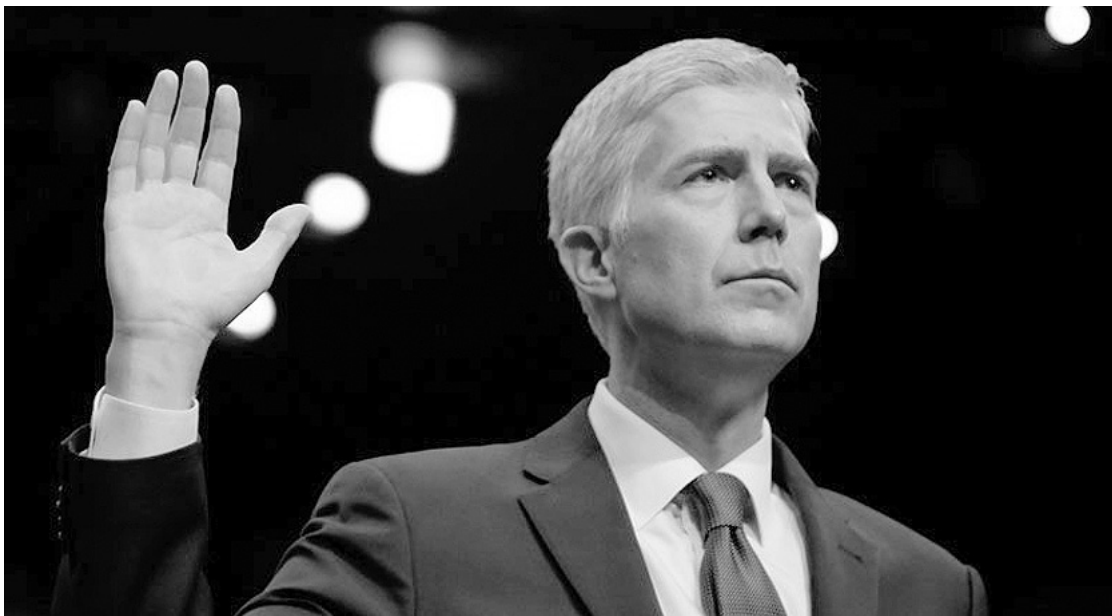
„Valstiečiai“ gauna per 545 tūkst. eurų, jų dotacija po sėkmės rinkimuose išaugo labiausiai – praėjusį pusmetį siekė apie 147 tūkst. eurų.

Mažesnioji valdančiųjų koalicijos partnerė Lietuvos socialdemokratų partija gauna per 509 tūkst. eurų dotaciją. Jų gaunama suma, palyginti su rudenį gauta dotacija, siek tiek sumažėjo, tuomet ji siekė 570 tūkst. eurų.

Liberalų sąjūdžio dotacija ši pusmetį auga iki 395 tūkst. eurų, prieš pusmetį liberalai gavo daugiau kaip 320 tūkst. eurų. Darbo partija ši pusmetį gauna 232 tūkst. eurų, jų dotacija mažėja perpus – rudenį „darbiečiai“ gavo per 480 tūkst. eurų.

Savaitgalį (balandžio 8-9 d.) parduotuvėse vykusioje „Maisto banko“ akcijoje pirkėjai pademonstravo naujas dosnumo aukštumas. Dvi dienas maisto aukoję geradarijai „Maisto banko“ akcijos savanoriaus perdavė 360 tūkst. vnt. įvairių ilgai negendančių maisto produktų, rašoma pranešime žiniasklaidai. Preliminariais duomenimis, „Maisto banko“ akcijos aruodą papildė 412 tūkst. eurų vertės maisto atsargos.

LRT, ELTA

Neilas Gorsuchas (Neil Gorsuch).

Reuters

PRISAIKDINTAS JAV AUKŠČIAUSIOJO TEISMO TEISĖJAS

Neilas Gorsuchas balandžio 10 d. buvo prisaikdintas JAV Aukščiausiojo Teismo devintuoju teisėju, papildydamas dešiniųjų suolą ir užimdamas vietą, likusią laisvą prieš beveik metus mirus pagarsėjusiam savo konservatyvumui teisėjui Antoninui Scaliai.

Jungtinių Valstijų Senato patvirtintas kovo 31 d. po kelis mėnesius trukusios kovos N. Gorsuchas buvo prisaikdintas per privačią ceremoniją Aukščiausiąjame Teisme. Priesaiką priėmė vyriausiasis teisėjas Johnas Robertsas, dalyvaujant kitiems teisėjams ir N. Gorsucho artimiesiems.

Vis dėlto dar kartą prisiekti teks per viešą ceremoniją Baltuosiuose rūmuose, kur jo priesaiką priims teisėjas Anthony Kennedy.

Prezidentas Donaldas Trampas pasiūlė jį skirti Aukščiausiojo Teismo teisėju neribotam laikui, pasinaudodamas savo pirma galimybe prisidėti prie formavimo teismo, kuris taria paskutinį žodį dėl JAV konstitucijos ir sprendžia vienus opiausių nūdienos klausimų.

D. Trampas jį pasirinko kaip gerbiamą federalinio apeliacinio teismo teisėją, kuris yra

laikomas A. Scalia pasekėju, „originalistu“, savo teisinius sprendimus grindžiančiu JAV konstitucijos pirmine prasme ir dvasia

Senate už 49 metų N. Gorsuchą balsavo 54 senatoriai, 45 buvo prieš; bet tik tada, kai respublikonų lyderis Mitch McConnellis pakeitė taisykles, reikalavusias kandidatams surinkti 60 balsų, ir nurodė, kad pakaks paprastos balsų daugumos.

Demokratai iš paskutiniųjų priešinosi N. Gorsucho paskyrimui todėl, kad McConnellis blokavo buvusio prezidento Baracko Obamos siūlomą kandidatą Merricką Garlandą po staigios A. Scalia mirties 2016 metų vasarį.

Po A. Scalia mirties liberalių ir konservatyvių pažiūrų teisėjų jėgos teisme pasiskirstė po lygiai, nors konservatorius A. Kennedy yra laikomas svyruojančiu.

Pats D. Trampas N. Gorsucho skyrimo procedūrą pavadino „skaidriausia ir prieinamiausia istorijoje“.

„Tvirtai įstatymo viršenybe tikintis teisėjas Gorsuchas išskirtinai tarnaus Amerikos žmonėms, toliau ištikimai ir energingai gindamas mūsų

Konstituciją“, – sakė prezidentas, kai buvo patvirtinta teisėjo kandidatūra.

Iki šiol 49 metų žilų plaukų paprastų manierų N. Gorsuchas buvo Kolorado federalinio apeliacinio teismo teisėjas.

Kolorade gimęs ir Kolumbijos universitetą bei Harvardo teisės mokyklą baigęs N. Gorsuchas dar mokėsi Oskforde, dirbo dviejų Aukščiausiojo Teismo teisėjų, velionio Byrono White'o ir A. Kennedy klerku. Būtent A. Kennedy priims jo priesaiką Baltųjų rūmų rožių sode.

A. Gorsuchas nuo 2005 iki 2006 metų dirbo teisininku Valstybės departamente, tvarkydamas su JAV paskelbtu karu terorizmui susijusias teisine problemas, tarp jų atstovavo vyriausybei nagrinėjant bylą dėl Khaledo al Masri, Makedonijoje sulaikyto Vokietijos ir Libano piliečio, klaidingo perdavimo CŽV.

Kh. el Masri buvo paleistas, kai CŽV pripažino padariusi klaidą.

N. Gorsucho kandidatūros svarstyme jis sakė, kad dirbamas Teisingumo departamente jis atstovavo ir išsakė savo kliento – vyriausybės, o ne savo požiūrį.

LRT

JAV PABRĖŽIA KAIP NIEKAD STIPRIUS ĮSIPAREIGOJIMUS PIETŲ KORĖJAI

JAV viceprezidentas Mike'as Pence'as, Pietų Korėjoje.

Reuters

JAV viceprezidentas Mike'as Pence'as, balandžio 16 d. atvykęs vizito į Pietų Korėją, teigė, kad pastaroji šiaurinės kaimynės provokacija parodo, su kokiais pavojais susiduria amerikiečių ir Pietų

Korėjos kariai, informuoja AP.

M. Pence'as pradėjo ilgai planuotą 10 dienų trukmės kelionę į Aziją, kuri vyks tvyrant susirūpinimui, kad Pchenjanas greitai gali įvykdyti šeštąjį branduolinį bandymą. Tai

pirmoji M. Pence'o, kaip viceprezidento, kelionė.

Kol JAV viceprezidentas skrido virš Beringo jūros, Šiaurės Korėjos bandoma nenustatyto tipo raketa sprogo ore vos pakilusi, balandžio 16 d. paskelbė Pietų Korėjos pareigūnai.

„Šio ryto provokacija iš Šiaurės yra tik dar vienas priminimas apie pavojus, kiekvieną dieną tykančius kiekvieną jūsų, ginančių Pietų Korėjos žmonių laisvę“, – pradėdamas vizitą kariškiams kalbėjo M. Pence'as.

Viceprezidentas pridūrė, kad jo šalies „ryžtas, kaip ir įsipareigojimai šiam istoriniam aljansui su drąsia Pietų Korėjos tauta, dar niekada nebuvo tokie stiprūs“.

ELTA

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX (216) 531-8428
E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119
Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, pirmininkas / president
Gediminas Markevičius, redaktorius / editor
2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005
E-mail: dirva.redaktorius.chicago@gmail.com

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.
Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.
VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$2.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78.
Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$2.00.
Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu, ne visada sutampa su redakcijos nuomone. Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

TERORIZMAS IR JO PUOSELĖTOJAI

Prieš gerus dvidešimt metų, kai pasaulis stovėjo ant naujo šimtmečio ir net tūkstantmečio slenksčio, netilo kalbos, koks gi bus tas ateinantis naujasis tūkstantmetis, kas laukia žmonijos? Vienus domino mokslo ir technikos pažanga, kitus – su kokiomis grėsmėmis susidurs pasaulis? Vieni teigė neabejojantys, kad artimiausiu metu žmogaus koja palies Marso paviršių, kiti nerimavo, kad ateinantis šimtmetis pasižymės dideliais neramumais, išaugs terorizmo grėsmė.

Šiandien galima drąsiai teigti, kad mokslo laimėjimai žmonėms dabar rūpi kur kas mažiau nei terorizmo grėsmė. Pastarųjų dienų įvykiai Stokholme parodė, kad beveik nebeliko šalies, kur žmonės galėtų jaustis apsaugoti nuo teroristų išpuolių. (Na, nebent kokioje Šiaurės Korėjoje, bet ar ten apskritai žmogus gali jaustis apsaugotas?)

Taigi pranašystės apie ateinančią terorizmo bangą išsipildė su kaupu. Rugsėjo 11-osios tragedija Niujorke, sprogimai Europos miestuose, šaudynės į civilius gyventojus muziejų ir diskotekų salėse, sunkvežimių reidai per žmones centrinėse gatvėse, bombos lėktuvuose... Ir visur – niekuo dėtų civilių žmonių aukos. Visuose žemynuose. Panagrinėjus atidžiau tuos teroristinius išpuolius į akis krenta viena detalė – visi jie siejami su islamo vardu. Žinoma, vardan politinio korektiškumo, nedrįstama terorizmo tiesiogiai sieti su šiuo tikėjimu, tačiau klausimas, ar viską padarė šio tikėjimo vadovai, kad teroras ir islamas nebūtų gretinami, lieka neatsakytas. Yra ir dar vienas įdomus sutapimas – vienai šaliai šis teroristinis karas prieš Vakarų pasaulį yra naudingas. Tai – Rusija. Sakysite, - tai kad ji pati kenčia nuo teroristinių išpuolių, bent jau balandžio 3 d. įvykęs sprogdimas Sankt Peterburgo metro – geriausias to įrodymas. Bet čia jau klausimas – dar ateis laikas, ir sužinosime, kiek to terorizmo aktų Rusijoje atliko tikri teroristai, o kiek – Rusijos specialiosios tarnybos. Kol kas žinome, kad, pavyzdžiui, 1999 m. rugsėjo 4–16 d. Rusijoje miestuose Buinakske, Maskvoje ir Volgodonske gyvenamuosius namus su gyventojais (žuvo per 300 žmonių) susprogdino Rusijos FSB. Tai jokie pramanai – tų pat metų rugsėjo 23 d. bandyta susprogdinti ir namą Riazanėje, tačiau akyli ir įsibauginę gyventojai pastebėjo žmones, į namo rūšį nešančius maišus su neaiškia medžiaga, kuri, kaip vėliau paaiškėjo, buvo sprogstamoji. Tuokart valdžia teisinosi, jog tai tebuvo pratybos ir žmonių budrumo patikra. Vis dėlto per daug būta neatsakytų klausimų, kad žvilgsnis bieškodant teroro išpuolio autorių nekryptų į Rusijos specialiąsias tarnybas. Buvęs Rusijos FSB darbuotojas Aleksandras Litvinenka tai įrodė savo knygoje „ESB sprogdina Rusiją“, deja, autorius per giliai „pasikasė“, todėl aukščiausios Rusijos vadovybės sprendimu (tuo galime neabejoti) buvo pasmerktas myriop ir galiausiai 2006 m. lapkritį Anglijoje nunuodytas radioaktyviuoju poloniu. (Yra viena šiurpi detalė – nėra tiksliai žinoma, kiek iš tikro žuvo žmonių per tuos 4 sprogimus, nes po apytikrės paieškos visi griuvėsiai buvo ekskavatorių su-semti ir išvežti į sąvartynus. Niekas po gabalėlį, kaip Niujorke, jų neperrinko, todėl mūrų nuolaužos kartu su žmonių kūnų liekanomis atsidūrė sąvartyne.)

ATSAKYMAS RUSIJOS PROPAGANDOS AUKAI TĖRA TIK TOKS: AR NORĖTUM GYVENTI TAIP, KAIP GYVENA RUSAI?

Kaip ir kiekvieną pavasari, VSD ir Krašto apsaugos ministerijos Antrasis operatyvinių tarnybų departamentas paskelbė grėsmių nacionaliniam saugumui vertinimą. Bendras išpūdis – Rytų fronte nieko naujo.

Nepaisant to, ataskaitos skyrius apie Rusijos žvalgybų interesus ir metodus, jų suaktyvėjusią veiklą prieš kariuomenę bei šauktinius, taip pat apie Rusijos informacinės politikos pokyčius bei projektus prieš Lietuvą verta skaityti ir nagrinėti ne tik politikams ir žurnalistams.

Šį VSD ir „antrukų“ darbą neprošal perskaityti istorijos ir apskritai visiems mokytojams, o perskaičius, aptarti su mokiniais kiekvienoje mokykloje ir klasėje.

Vienintelis demokrati-jos ginklas prieš nuožmią Kremliaus režimo propagandą yra ne kažkokia lietuviška propaganda ar kontrpropaganda, o tik kuo daugiau išsamios informacijos apie tai, ko atvirai ir slapta griebiasi Rusija, kad pasiektų komunistų iškeltą tikslą, jog kuo daugiau žmonių pasaulyje gyventų taip pat prastai,

kaip rusai.

Vis dėlto kai kurios VSD ir „antrukų“ viešos ataskaitos vietos ir ypač kalbos tonas kenkia iš esmės geroms ataskaitos intencijoms. Užuo-t informavusios ir sutvirtinusios pilietinę sąmonę, kai kurios formuluotės sėja paniką ir veikia priešingai.

Suprantama, kad žvalgybininkai įpratę teikti slap-tas ataskaitas valstybės ir Vyriausybės vadovams, kuriose žodžiai į vatą nevyniojami. Tačiau kai visuome-nei išmetamas teiginys, kad „Rusija galėtų per 24–48 valandas pradėti karo veiksmus prieš Lietuvą“, nėra ko stebėtis, kad dalies žmonių sąmonė tai suvokia, kaip „Rusija galėtų per 24–48 valandas užimti Lietuvą“.

Tokias formuluotes reikėtų vartoti atsargiai ir dėl to, kad pastaruoju metu iš šalies, išgąsdinti Skvernelio Vyriausybės ir valstiečių daugumos daugkartinių gąsdinimų laužyti mokesčių sistemą ir įvesti vis naujus mokesčius ir draudimus, ir taip jau bėga investuotojai.

Būtų blogai nekalbėti apie grėsmę, kurią kelia Rusija ar

ją mažinti. Putino Rusija ne tik kelia grėsmę Europai. Ji pati sau yra grėsmė. Tačiau valdžios atstovams, o ypač žvalgybų žmonėms, kalbant apie Rusiją, vertėtų susilaikyti nuo žodžio „baimė“ vedinių, o ir žodį „grėsmė“ vartoti apdairiau. Su tvirtu įsitikinimu, kad Lietuva pasirengusi visas Rusijos grėsmes atremti.

Priešingu atveju, tokia ataskaita gali pasitarnauti ne tiek visuomenei informuoti, kiek Kremlui, kurio tikslas akivaizdus – sėti paniką ir abejones Lietuvos gebėjimais apsiginti.

Matyt, turėdama galvoje ir tai, Prezidentė D. Grybauskaitė priminė, kad „grėsmių lygis išlikęs toks, koks buvo pernai ir užpernai, niekas nepasikeitė, jokių naujovių nėra, o Lietuva yra pasirengusi gintis ir apsiginti“.

Jei dėl kalbos tono ir jo fono dar galima ginčytis, tai VSD ir „antrukų“ perspėjimas nesuteikti „išskirtinių teisių“ Lietuvos lenkams, nes to pradėsiantys reikalauti ir rusai, jau yra visiškas liapsusas ir neabejotina dovanėlė V. Putino propagandai.

Žvalgyba gali konstatuoti problemas, pavyzdžiui, priminti Tomaševskio partijos ryšius su Rusija, kai kurių lenkų buvimą Rusijos kultūrinėje terpeje, bet tai, kas parašyta, yra bjauriausios prabos nacionalistinis politikavimas. VSD ir „antrukai“ peržengė kompetencijos ribas.

Apskritai nepasitikėjimas mažumomis, noras laikyti jas penktąja kolona yra ne Vakarų demokratiją, o Rytų despotijų bruožas. Užuo-t bandžius tautines mažumas integruoti į Lietuvos gyvenimą, juos atstumiamo – dabar jau ir štai tokiais saugumiečių pareiškimais.

Kaip yra sakęs konservatorius Kubilius, didesnę grėsmę mūsų saugumui kelia ne „išskirtinių teisių“ lenkams suteikimas, o kelis dešimtmečius vyravusi tendencija nusišalinti nuo Vilniaus krašto lenkų bendruomenės reikalų.

Rusijos keliamų grėsmių akivaizdoje VSD ir „antrukai“ neturėtų žaisti tautininkiškų žaidimų, nuteikiant lenkų mažumą prieš Lietuvos valstybę. Dar blogiau, kad Prezidentė, premjeras ir Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas tokį žvalgybos vyrų politinį liapsusą bailiai praleido pro ausis.

Rimvydo Valatkos komentaras skambėjo per LRT radiją.

Kęstutis Šilkūnas

PREMJERAS PAPRIEŠTARAVO PREZIDENTEI

Bandymą įstatymu įteisinti dvigubą pilietybę palaikantis premjeras Saulius Skvernelis graso, kad neišsprendus šios problemos drastiškai mažės Lietuvos Respublikos piliečių. Jo nuomone, dvigubos pilietybės įteisinimas nebūtų, kaip tai balandžio 12 d. pavadino prezidentė Dalia Grybauskaitė, „buldozeris prieš Konstituciją”.

„Pirmiausia, turime sau atsakyti, ar mes turime problemą. Jeigu mes sakome, kad problemos nėra – galime prarasti, grubiai tariant, milijoną Lietuvos piliečių, kurie emigravo, ir dalį jų jau praradome, dabar yra ypatinga situacija dėl Jungtinės Karalystės (JK) ir „Brexit”. Jeigu mes su tuo susitaikome, susitaikome su Lietuvos piliečių drastišku mažėjimu dėl įvairių priežasčių – demografinių, emigracinių, tai sakome – taip, nieko nedarome”, – sakė S. Skvernelis interviu „Žinių radiui”.

Premjeras nemato referendumo, kaip geriausios išeities, nes esą vienintelė galimybė jam įvykti, kad būtų galima tikėtis pakankamo aktyvumo 2019 m. Prezidento rinkimuose, bet „iki to laiko mes būtume praradę matyt dar ne vieną dešimtį-tūkstantį išvažiavusiųjų”.

Taip pat, pasak vyriausybės vadovo, nesant elektroninio balsavimo galimybės balsuoti, būtų sudėtinga prikviesti jau svetur išvykusius žmones, tad tikėtis referendumo sėkmės būtų pakankamai sudėtinga.

„Iki to laiko turime išbandyti visus realius teisėtus šansus šalyje. Aš manau,

lt.efhr.eu

kad šitas įstatymo projektas ir argumentai, kurie teikiama aiškinamajame rašte, tikrai nėra „buldozeris prieš Konstituciją”, tiesiog pabandymas išsiaiškinti dar kartą tuos klausimus, kurie nebuvo atsakyti. Nes Konstitucinis Teismo išaiškinimas yra, kad išimtiniais atvejais įstatyme gali būti numatytos dvigubos pilietybės institutas, tačiau tai neturi būti paplitęs reiškinys. Kas yra paplitęs reiškinys? Kokioms aplinkybėms esant išimtys gali būti taikomos, taip pat reguliuojama įstatymu”, – kalbėjo S. Skvernelis.

Premjeras taip pat atkreipė dėmesį, kad yra numatyta, jog Konstitucinio Teismo doktrina ypatingai griežtoms sąlygoms gali būti keičiama – „kada iškyla tam tikros grėsmės, įtvirtintos Konstitucijoje, arba vertybėms, kurias saugo Konstitucija, tikslams”.

„Konstitucinis teismas, jei bus reikalas, ir pasisakys, jei bus galutinis atsakymas, kad tikrai ne, net nėra teorinės galimybės, tada mes visi politikai ir visuomenė, jeigu mes manome, kad reikia išsaugoti kuo daugiau Lietuvos žmonių

ir ryšį su tėvyne, turime per dvejus metus daryti viską ir agitacijos prasme, ir pačio referendumo techninio organizavimo prasme, kad jis būtų sėkmingas, ir išnaudoti paskutinį šansą. Jeigu jis nepavyks, tada turėsime ypatingą žinią tiems Lietuvos žmonėms, kurie dėl įvairių priežasčių išvažiavo ir susitaisyti su tuo, kad mūsų gyventojų ir piliečių drastiškai sumažės”, – sakė S. Skvernelis.

Kaip ELTA rašė, parengtame projekte siūloma dvigubą pilietybę išsaugoti asmenims, kurie išvyko iš Lietuvos po Nepriklausomybės atkūrimo 1990 m. ir įgijo Europos Sąjungos (ES) arba NATO valstybės pilietybę. Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų (TS-LKD) pirmininko Gabrieliaus Landsbergio teigimu, tokia pataisa leistų išlaikyti ryšį su JK esančiais lietuviais, kurie po šalies pasitraukimo iš ES greičiausiai pasirinko JK pilietybę.

Prezidentė D. Grybauskaitė yra pareiškusi, kad tokios konservatorių parengtos pataisos prieštarauja Konstitucinei doktrinai.

ELTA

Iki Vytauto Didžiojo karūnavimo 600 metų jubiliejaus liko 13 metų

LIETUVOS SĄJŪDŽIO VILNIAUS SKYRIAUS TARYBA

**LR Seimo Pirmininkui Viktorui Pranskiečiui
Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Pirmininkei Daliai Henkei
LR Seimo nariams
Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimo nariams
Lietuvos žmonėms
Žiniasklaidai**

**PROTESTAS
DĖL LENKIŠKŲ RAIDŽIŲ PROPAGAVIMO**

Prie įstatymo projekto Nr. XIII-P-535
Vilnius, 2017-04-05

Vilniaus Sąjūdžio taryba **NEPALAIKO** LR Seime įregistruoto Vardų ir pavardžių rašymo dokumentuose įstatymo projekto Nr. XIII-P-535, kuriame leidžiama Lietuvos Respublikos piliečio vardus ir pavardes pirmajame puslapyje rašyti nelietuviškomis raidėmis. Tai prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai, Valstybinės kalbos įstatymui bei Vyriausiojo administracinio teismo nutarimui. Jokie tarptautiniai teisės aktai nereikalauja pažeisti valstybės konstitucijos ir kitų galiojančių teisės aktų. Vilniaus sąjūdininkai su daugelio visuomeninių organizacijų atstovais, surinkę per 70 tūkstančių parašų, pritaria TALKOS įstatymo projektui, kuris leidžia rašyti nelietuviškais rašmenimis tik asmenų dokumentų kitų įrašų skyriuje.

Mes, Jūsų rinkėjai, viešinsime TS-LKD partijos iniciatyva pateikto projekto pasirašiusių pavardes, nebalsuosime patys už Jus ir raginsime Lietuvos piliečius už Jus nebalsuoti Seimo ir savivaldos rinkimuose, taip pat organizuosime viešas lietuvių kalbos gynimo akcijas.

REIKALAUJAME atsiimti savo parašus ir balsuojant palaikyti TALKOS Vardų ir pavardžių rašymo dokumentuose projektą, kuris palaiko Latvijos vardų ir pavardžių rašymą. Palaikykime brolišką latvių tautą, kurie turi panašių problemų su rusakalbiais piliečiais.

Tarybos pirmininkas L. Kerosierius

Atsakingasis sekretorius A. Budriūnas

Tarybos narys V. Jakubonis

Tarybos nariai: G. Adomaitis, A. Akelaitis, V. Aleksynas, R. Arutiunian, A. Augulis, V. Augustinas, A. Bagdanavičienė, K. Balčiūnas, S. Boreika, A. Budriūnas, J. Česnavičius, P. Dirsė, S. Eidukonis, P. Gvazdauskas, V. Jakubonis, R. Jakučiūnienė, V. Jankūnas, A. Juknevičius, A. Kaziukonis, L. Kerosierius, J. Kuoras, A. Markūnienė, H. Martinkėnas, K. Milius, J. Parnauskas, G. Rotomskienė, P. Sakalauskas, M. Sidaravičius, R. Simonaitis, E. Švedienė, A. Vaičiūnas, L. Veličkaitė, G. Uogintas, B. Zaviša, S. Žilinskas

Pasiteiravimui: A. Budriūnas 8 673 95837,
L. Kerosierius 231 8111,

Adresas korespondencijai L. Kerosieriui Iki pareikalavimo,
Centrinis paštas, Vilnius,
el. p. vilnius@sajudis.com www.sajudis.com

LIETUVOS SEIMO PIRMININKAS – ĮSTATYMO PATAISOS YRA VIENTELĖ GALIMYBĖ IŠPLĖSTI DVIGUBĄ PILIETYBĘ

Pilietybės įstatymo pataisos yra vienintelė galimybė išplėsti dvigubą pilietybę, sako Seimo pirmininkas Viktoras Pranckietis, jis kartu tikisi palankaus Konstitucinio Teismo (KT) vertinimo.

„Manau, kad tai (Pilietybės įstatymo pataisos) yra galimybė pasiekti, kad būtų išplėstas ratas žmonių, kurie gali gauti dvigubą pilietybę. Dabar žmogus diskriminuojamas, jei iki (1990 metų) kovo 11-osios jis išvažiavo, geras žmogus, o jei po 11-osios – lyg ir nebegetas”, – antradienį žurnalistams Seime sakė V. Pranckietis.

Klausiamas, ar Seime daugiau kaip šimto parlamentarų registruotos pataisos, jo vertinimu, neprieštarauja Konstitucijai, Seimo pirmininkas atsakė, kad tai įvertins Konstitucinis Teismas:

„Konstitucinio Teismo išvados buvo ir vienokios, ir kitokios, ir šiuo atveju KT taip pat įvertins”.

Prezidentė Dalia Grybauskaitė jau yra pasisakiusi, kad Seime registruotos pataisos dėl dvigubos pilietybės „atvira prieštarauja konstitucinei doktrinai”.

„Naujausias Konstitucinio Teismo išaiškinimas šituo klausimu buvo, rodos, 2013 metais, kur buvo labai aiškiai pasakyta, kad platesnis dvigubos pilietybės instituto plėtimas gali vykti tik referendumu, o ne įstatymais”, – pataisas žurnalistams komentavo D. Grybauskaitė.

Seimo pirmininkas V. Pranckietis taip pat sakė, kad Seimas būtų pasiryžęs atmesti prezidentės veto, jei priėmus Pilietybės įstatymo pataisas

jis būtų grąžintos Seimui.

„Kadangi yra pakankamai daug parašų surinkta, manau, kad pasiryžtų Seimas, ir tokios didelės jėgos ignoruoti nereiktų. Nes tai yra atstovavimas žmonėms, o kiekvienas Seimo narys atstovauja maždaug 20 tūkst. žmonių nuomenei”, – sakė V. Pranckietis, referendumo kelią pavadinęs neįmanomu.

„Referendume ar įmanoma išvengti (keičiant pilietybės institutą), kitas klausimas, bet ar įmanoma referendumu būdu tai padaryti – turbūt neįmanoma, nes aritmetika nesusivestų. Didelė tikimybė, kad nesusirinks 50 procentų”, – kalbėjo Seimo pirmininkas.

Seime registruotas 114 parlamentarų teikiamas Pilietybės įstatymo pataisų projektas, kuris leistų išsaugoti Lietuvos

pilietybę asmenims, po nepriklausomybės atkūrimo išvykusiems į Europos Sąjungos ir NATO šalis bei įgijusiems šių šalių pilietybę.

Pilietybės įstatymo papildymą parengė opozicinės Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų (TS-LKD) frakcija. Ją parėmė visų Seimo frakcijų seniūnai, parlamento pirmininkas V. Pranckietis, premjeras S. Skvernelis.

Konstitucinis Teismas anksčiau yra išaiškinęs, kad dviguba pilietybė galima tik atskirais atvejais, o ją plačiau leisti galima tik pakeitus Konstituciją. Straipsnį dėl pilietybės galima pakeisti tik surengus referendumą.

Šiuo metu dviguba pilietybė leidžiama tik tiems piliečiams, kurie išvyko iš Lietuvos iki nepriklausomybės atkūrimo ir jų palikuonims, tačiau nėra suteikiama išvykusiems nepriklausomybės metu. Taip pat numatytos išlygos, kad dvigubą pilietybę išlaikyti gali užsienyje gimę vaikai, jei kitos šalies pilietybę įgijo gimdami, taip pat tie, kurie kitą pilietybę įgijo automatiškai per santuoką su kitos šalies piliečiu.

Naujoji vyriausybė dvigubą pilietybę įteisinti užsibrėžė per dvejus su puse metų. Apie dvigubos pilietybės įteisinimą kalbėjo ne viena vyriausybė, tačiau konkrečių žingsnių šiuo klausimu nepadaryta.

LRT

DVIGUBOS PILIETYBĖS KLAUSIMĄ GALIMA IŠSPRĘSTI TIK REFERENDUMU?

„Dirva” perspausdina pokalbį iš LRT laidos, kurioje Edmundas Jakilaitis kalbėjosi su konstitucinės teisės ekspertu Vytautu Sinkevičiumi, Seimo užsienio reikalų komiteto nariu, buvusiu ambasadoriumi Žygimantu Pavilioniu, Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos pirmininke Dalia Henkė ir Didžiosios Britanijos lietuvių bendruomenės pirmininke Dalia Asanavičiūte.

Po Nepriklausomybės atkūrimo Lietuvą palikę šalies piliečiai ir įgiję kitos valstybės pilietybę – lietuviško netenka. Ar tai yra problema? Jei taip – kaip ją spręsti? Apie tai pokalbis laidoje su konstitucinės teisės ekspertu Vytautu Sinkevičiumi ir Seimo užsienio reikalų komiteto nariu, buvusiu ambasadoriumi Žygimantu Pavilioniu.

– **Seimo nariai surinko 114 parlamentarų parašų ir siūlo keisti pilietybės įstatymą, nekeisdami Konstitucijos. Tokiu būti bandoma spręsti problemą ir išplėsti išimčių, kada galima turėti dvigubą pilietybę, ratą. Kodėl būtent tokiu būdu bandote spręsti šį klausimą, pone Poviloni?**

Žygimantas Pavilionis

Žygimantas Pavilionis: Todėl, kad manom, jog tai visiškai neprieštarauja Konstitucijai, kadangi joje visiškai nėra kalbama apie išimtis. Konstitucijoje kalbama apie atskirus įstatymo numatytus atvejus.

– **Ir Konstitucinis teismas yra pasakęs, kad tie atskiri atvejai – reti atvejai.**

Žygimantas Pavilionis: Taip, tačiau, mūsų nuomone, pasikeitė esminės sąlygos: mes tapome NATO ir ES nariai, beveik trečdalis mūsų tautos jau yra tose teritorijose ir mums lieka toks gyvybinis apsisprendimas – arba mes norime, kad tauta būtų kartu, arba mes prarandame didžiąją dalį tautos. Iki Pirmojo pasaulinio karo iš Lietuvos išvažiavo maksimum 600 tūkst. žmonių, tarpukary išvažiavo 100 tūkst., po karo ir per patį karą – apie 50 tūkst. žmonių, o dabar mes turim jau 850 tūkst. išvykusių žmonių, ir iš esmės tai yra ta kategorija, kuri yra labiausiai diskriminuojama mūsų dabartinio Konstitucijos traktavimo.

– **Pone Sinkevičiau, Konstitucijoje parašyta, kad žmogus negali būti Lietuvos ir tuo pačiu kitos valstybės piliečiu, išskyrus įstatymu numatytus atskirus atvejus. 114 parlamentarų nuomone, per tą laiką Lietuvoje situacija pasikeitė iš esmės, nes kasmet paliekančių Lietuvą yra apie 50 tūkst., ir tai yra tarsi pagrindas priimti įstatymą iš**

anksto žinant, kad jis prieštarauja Konstitucijai. Kaip jūs vertinate šią situaciją?

Vytautas Sinkevičius

Vytautas Sinkevičius: Sąlygos pasikeitė, bet Konstitucija nepasikeitė. Konstitucijoje liko tas pats draudimas. Valstybė gali ir turi reaguoti į tas sąlygas, tačiau tik konstituciniu būdu – t.y. keisti Konstituciją. 2013 m., kai iš Lietuvos buvo išvykę apie 600 tūkst. piliečių, Konstitucinis teismas pasakė: norint išplėsti dvigubos pilietybės atvejus, pirmiausiai reikia padaryti Konstitucijos pataisą. Antra, plečiant pilietybės įstatymą to daryti negalima. Trečia, Konstitucinio teismo išaiškinimas suvaržo Seimo narius, Vyriausybę ir Prezidentą tuo atžvilgiu, kad jie, leisdami įstatymus, negali Konstitucijos aiškinti kitaip, negu ją išaiškino Konstitucinis teismas. Ir šis išaiškinimas teismo buvo pateiktas jau tris kartus, tačiau seimo nariai jo vis tiek nesupranta.

– **Pone Poviloni, ar teisingai suprantu jūsų argumentus, kaip vieno iš šių pataisų rengėjo, kad Konstitucijos keitimas referendumo keliu būtų per sudėtingas ir beveik neįmanomas procesas?**

Žygimantas Pavilionis: Manau, kad jeigu mes dar po šimto metų norime tą patį klausimą spręsti, kai mūsų Lietuvoje bus likę jau tik pusė milijono, tai mes galime bandyti referendumu tą klausimą spręsti. Mes juk žinome, kad paskutinis mūsų sėkmingas referendumas buvo tik stojimo į Europos Sąjungą metu. Jeigu mes norime, kad mūsų ateitis iš mūsų būtų atimta kaip buvo atimta, pavyzdžiui, atominė ateitis – pirmyn, eikime į referendumą. Bet man tauta yra svarbesnė už tai, ką mes dabar šnekam. Dabar situacija yra tokia, kad mes praktiškai nutraukiame bambagyslę su maždaug 300 tūkst. lietuvių esančių ne tik Londone – Amerikoje.

– **Pone Sinkevičiau, jau dabar tos retos išimtys yra dažnos. Tai gal nėra didelio skirtumo, kad tų „retų išimčių” bus dar daugiau?**

Vytautas Sinkevičius: Aš norėčiau grįžti prie diskusijos

esmės – kodėl galime keisti tik referendumu? I skirsnio 12 straipsnis sako: tauta, priimdama Konstituciją, pasakė, kad pamatinės vertybės, kokia yra ir pilietybė, gali keisti tik ji pati – tauta. Ne Seimas, ne Vyriausybė ir ne Prezidentas. Tik tauta gali Konstituciją pakeisti. Kitas dalykas, Konstitucijoje parašyta, kad valdžios galias riboja Konstitucija. Seimo nariai prisiekė gerbti ir vykdyti Konstituciją, o dabar girdime planus jos nepaisyti. Niekas nesako, kad nereikia spręsti problemos, tačiau jei mes paminame principus, tai sakykime iki galo, kad Konstitucija valdžios riboti negali, kad į Konstituciją galime nekreipti dėmesio, kad Konstitucinio teismo išaiškinimai – neprivalomi. Tai apie kokią pagarbą tuomet mes galime kalbėti?

Žygimantas Pavilionis: Galiu tik du klausimus jums, profesoriau, užduoti? Kuo skiriasi žodžiai „atskira” ir „išimtis”? Jie skiriasi ar ne?

Vytautas Sinkevičius: Jeigu jūs pažiūrėtumėte Konstituciją, nerastumėte nė vieno straipsnio, kuriame pasakyta „atskiris įstatymo numatytais”. Referendumą reguliuoja įstatymas, rinkimus taip pat. Vienintelis straipsnis, kuriame kalbama apie atskirus atvejus – tai mano minėtas 12 straipsnis.

Žygimantas Pavilionis: O kodėl 23 tūkst. žmonių jau gavę pilietybę gali būti vadinami išimtimi, o kas tuomet negali?

Vytautas Sinkevičius: Konstitucinis teismas šito klausimo netyrė. Jeigu jums kyla abejonų ar taip gali būti, jūs galite paklausti Konstitucinio teismo, ar pilietybės įstatymo nuostatos, leidžiančios dabar 23 tūkst. žmonių turėti dvigubą pilietybę neprieštarauja Konstitucijai. Ir jums tikrai atsakys.

– **Prie mūsų telefonu prisijungė Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos pirmininkė Dalia Henkė. Ponia Henke, kokie jūsų lūkesčiai? Kaip, jūsų manymu, turėtų būti išspręstas šitas klausimas?**

Dalia Henkė

Dalia Henkė: Visų pirma norėčiau pradėti nuo to, kad

Konstitucija ir tarnauja tautai – kam kitam? Konstitucinis teismas išaiškino pilietybės klausimą ir 2003 m., ir 2006 m., ir visai neseniai – 2013 m. Tai kas galų gale tas atskiras atvejis? Tai yra atskirai nustatytas atvejis, o ne retas ir ne išimtinis. Ar nereikėtų grįžti prie to žodžio išaiškinimo visų pirma. Pasaulio lietuvių bendruomenė turi teisinius patarėjus, kurie būtent ir mini, kad Konstitucinio teismo doktrinos gali būti keičiamos, jeigu būtų nauja byla. Norisi kreiptis į visus politikus, akademikus ir teisininkus – Lietuvai dabar, kaip niekada, reikalinga vienybė, o ne mūsų bendruomenės skaldymas. Skaldo būtent tas dėstymas ką kažkada įteisino Konstitucija. Visuomenė gyvena atskirai ir jos raida spartesnė negu kinta Konstitucija. Ir Konstitucijos doktrinos dažnai nebeatitinka visuomenės gyvenimo tempo ir būdo. Ji yra pasenusi ir nebeaktuali, tai galėtų būti peržiūrima.

– **Ponia Dalia, kodėl, jūsų nuomone, dviguba pilietybė yra svarbi išvykusiems lietuviams?**

Dalia Henkė: Nes tai yra tiesioginiai saitai su savo šaknimis, su savo Tėvyne ir mūsų tautiečiai, gyvenantys visame pasaulyje, nenori šių saitų prarasti.

– **Pone Sinkevičiau, gal iš tiesų Konstitucinio teismo doktrina gali keistis keičiantis aplinkybėms, ar ne?**

Vytautas Sinkevičius: Gali keistis, kai tam yra konstitucinis pagrindas. Tačiau Konstitucijos aiškinimo negali keisti politiniai interesai, kiti interesai, negali lemti politinių partijų programos, visuomenės nuomonių apklausos ar pan. Konstitucinis teismas aiškina Konstituciją remdamasis tik Konstitucija. Prisiminkime vieną dalyką – 2003 m. Seimas priėmė pilietybės įstatymą ir nustatė, kad visi po 2003 m. sausio mėnesio išvykę ir kurie turėjo pilietybę iki 1940 m. – gali turėti dvigubą pilietybę. Konstitucinis teismas (KT) net tą siauresnę nuostatą pripažino prieštaraujančią Konstitucijai. 2013 m. Prezidentė kreipėsi į KT klausdama, ar asmenys, kurie išvyko iš Lietuvos po 1990 m. kovo 11 d. gali būti kartu Lietuvos ir kitos valstybės piliečiai? KT atsakė – ne, negali būti, tam būtina pataisa. KT pasakė dar daugiau – Seimui draudžiama priimti įstatymą, kuriose numatomos tos pačios taisyklės, kurios anksčiau buvo pripažintos prieštaraujančiomis Konstitucijai ankstesnėse byloje. Vadinasi, Seimas yra suvaržytas. Jis negali elgtis taip, kaip elgiasi dabar. Aš tai vadinu aiškia nepagarba Konstitucijai ir Konstituciniam teismui. Lietuva liko turbūt vienintelė ES valstybė, kurioje dviguba pilietybė taip griežtai ribojama. Visos

valstybės reaguoja į pasikeitusias aplinkybes – plečia dvigubą pilietybę. Bet kodėl jie gali tai daryti? Todėl, kad jų Konstitucijoje nėra draudimų. Jiems Konstitucija leidžia reguliuoti tuos santykius įstatymais.

– **Pone Poviloni, artėja daug rinkimų 2019 m. Taigi imkite tą vėliavą ir organizuokite referendumą.**

Žygimantas Pavilionis: Jeigu aš tai daryčiau dėl savęs, galbūt ir daryčiau. Bet aš tai darau dėl tautos, kuri šiuo metu prašo mūsų atsižvelgti į jos interesus. Seimo nariai surinko labai daug parašų ir netrukus už šį įstatymą balsuos – leiskite jiems parodyti, kad yra politinė valia. Tuomet mes kreipsimės į Konstitucinį teismą ir bandysime argumentuoti, kodėl šis įstatymas neprieštarauja Konstitucijai.

– **Prie mūsų telefonu prisijungė Dalia Asanavičiūtė, Didžiosios Britanijos lietuvių bendruomenės pirmininkė. Ponia Dalia, jums nesusidaro įspūdis, kad nors ir teisingais garsiai politiniais pareiškimais, vis dėlto yra gaišamas laikas, nes vienintelis teisėtas kelias – Konstitucijos keitimas?**

Dalia Asanavičiūtė

Dalia Asanavičiūtė: Džiugu, kad pagaliau apie tai yra kalbama ir kalbama garsiai, nors ir populistiniais žodžiais. Profesorius kalbėjo apie pagarbą Konstitucijai, aš norėčiau paklausti – o kur pagarpa išvykusiems Lietuvos piliečiams? Tos pagarbos nėra jau daugiau kaip dešimtmetį. Referendumas niekada nebuvo surengtas ir nebuvo planų jo rengti. Dabar mes kalbame apie referendumą 2019 m. pavasarį vasarą, bet Didžioji Britanija iš ES sudėties traukiasi 2019 m. pradžioje. Vadinasi, Britanijoje gyvenantys lietuviai, kurie nuspręs prieš pasitraukimą atsakyti Lietuvos pilietybės, taip lengvai po referendumo jos atstatyti negalės. Tai yra didelė problema. Jau dabar, po „Brexit” balsavimo, ryškiai išaugo skaičius žmonių, norinčių gauti Britanijos pilietybę ar pastovaus gyventojo statusą.

– **Pone Sinkevičiau, klausimas buvo apie laiko gaišimą.**

Vytautas Sinkevičius: Aš manau, kad laikas yra atvirai gaišamas. Vietoj to, kad seimo nariai problemą spręstų taip, kaip turi ją spręsti ir kaip įpareigoja Konstitucija, jie žaidžia politinius žaidimus.

NATO MISIJOS AFGANISTANE VADOVYBĖ IŠGYRĖ LIETUVOS KARIUS

LR Krašto apsaugos ministras Raimundas Karoblis Afganistane, su NATO misijos „Tvirta parama“ vadovybe bei joje tarnaujančiais Lietuvos kariais.

LR KAM nuotr.

Krašto apsaugos ministras Raimundas Karoblis balandžio 13 d. baigė vizitą Afganistane, kur susitiko su NATO misijos „Tvirta parama“ vadovybe bei joje tarnaujančiais Lietuvos kariais. Ministras su delegacija taip pat lankėsi šios misijos Vakarų regiono mokymo, patarimo ir paramos vadavietėje Herate.

Susitikimų metu ministrui buvo pristatyta saugumo padėtis regione bei misijos veikla. Jos užduotys skirtos Afganistano nacionalinėms saugumo pajėgoms rengti ir yra nekovinio pobūdžio. Misijos pagrindinis tikslas – mokyti, patarti ir remti šalies nacionalines saugumo pajėgas, ministerijas ir kitas valdžios institucijas užtikrinant stabilumą šalyje.

„Padėtis Afganistane negerėja taip greitai, kaip norėtusi: reformų vykdymui trukdo neramumai regione bei aukštas korupcijos lygis, tačiau bendromis NATO sąjungininkų pastangomis šalyje pavyko užtikrinti tam tikrą stabilumą, – po vizito susitikimų su misijos va-

tą puikiai supranta misijoje dalyvaujančios NATO šalys ir toliau siunčiančios savo karius į tarnybą šioje misijoje.

Susitikimų metu aptartas ir Lietuvos indėlis į saugumo užtikrinimą regione. Pernai Lietuva padidino savo indėlį misijoje ir atsiuntė į Afganistaną šešis karius. Iš viso šiuo metu čia tarnauja 21 Lietuvos karys, vasarą jų gretos pasipildys dar aštuoniais.

„Nuoširdžiai didžiuojusi mūsų kariais – misijos vadovai ne kartą pabrėžė jų profesionalumą ir atsidavimą tarnybai, – sakė R. Karoblis. – Susitikimų metu misijos vadovybė ne kartą dėkojo Lietuvai už indėlį misijoje – lietuviai kariai čia vertinami tik labai gerai”.

Ministrą vizito metu lydėjęs Lietuvos kariuomenės Jungtinio štabo viršininkas generolas majoras Vitalijus Vaikšnoras sakė, jog Lietuvos kariams dalyvavimas tarptautinėse misijose yra neįkainojama patirtis, kur jie įgyja naujų įgūdžių ir dirba aukščiausiu standartų aplinkoje. „Mūsų kariai Afganistane yra verti didžiausios pagarbos ir padėkos žodžio ne tik už tai, kad profesionaliai

Lietuvos karininkas.

Nuo 2015 metų pradžios Afganistane NATO vykdo misiją „Tvirta parama“ (angl. „Resolute Support Mission“). Joje dalyvauja 39 šalys. Pernai liepą vykusiame Varšuvos viršūnių susitikime NATO šalys bei operacijos partnerės sutarė tęsti šią misiją ir iki 2020 m. pabaigos kasmet skirti daugiau nei 800 mln. JAV dolerių Afganistano saugumo pajėgų finansavimui.

Misijos „Tvirta parama“ vadavietė yra dislokuota Kabulo mieste, Afganistano sostinėje. Aštuoni Lietuvos kariai vykdo užduotis skirtinguose štabo skyriuose, pagal savo veiklos sritis. Vadavietėje taip pat tarnauja Lietuvos karo policininkų grupė, kuri vykdo tarptautines karo policijos funkcijas kartu su Australijos ir Jungtinių Amerikos Valstijų karo policininkais – užtikrina karių drausmę, vykdo nusikalstamų veikų, kitų teisės pažeidimų prevenciją. Taip pat Lietuvos kariai užtikrina ir nacionalinio paramos elemento funkcijas, teikia logistinę paramą Afganistane tarnaujantiems Lietuvos kariams.

Vakarų regiono mokymo ir konsultavimo vadavietėje, kuri dislokuota Šiaurės vakarų Afganistane šalia Herato miesto, tarnauja penki Lietuvos kariai iš skirtingų kariuomenės padalinių. Kariai vykdo užduotis skirtinguose štabo skyriuose.

Lietuvos dalyvavimas misijoje Afganistane yra didžiausias ir ilgiausiai trunkantis tarptautinis Lietuvos įsipareigojimas – nuo 2002 m. čia tarnavo daugiau nei 3 tūkst. Lietuvos karių.

LR KAM

LIETUVA IR PASAULIS

Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius balandžio 10 dieną su darbo vizitu lankydamasis Omane su šalies pareigūnais aptarė intensyvią darbotvarkę įvairiose srityse ir pabrėžė, jog dvišalių susitarimų aukštojo mokslo, žemės ūkio ir žuvininkystės srityse pasirašymas bus dar vienas žingsnis link konkrečių projektų įgyvendinimo.

Balandžio 10 d., minint 7-ąsias Smolensko katastrofos metines, Lietuvos Respublikos ambasadorius Lenkijoje Š. Adomavičius pagerbė žuvusiųjų atminimą padėdamas gėlių prie paminklo 96-oms katastrofos aukoms. Krokuvoje, katastrofos aukų kriptoje Vavelyje, žuvusiesiems pagarbą atidavė Lietuvos Garbės konsulas Krokuvoje J. Widacki. 2010 m. balandžio 10 d., vykdamą paminėti 70-ąsias Katynės žudynių, kurių metu NKVD nužudė 21768 lenkų karininkus, metines, prie Smolensko aviakatastrofoje žuvo visa Lenkijos valstybinė delegacija, vadovaujama prezidento L. Kaczynski.

Lietuvos ambasadorė Kinijoje Ina Marčiulionytė balandžio 10 dieną Tailando sostinėje Bankoke įteikė skiriamuosius raštus Tailando Karaliui Maha Vajiralongkorn Bodindradebayavarangkun. Po iškilmingos ceremonijos įvykusiame pokalbyje su Karaliumi buvo aptartos galimybės plėsti Lietuvos ir Tailando ryšius.

2016 metais Lietuvos ir Tailando dvišalė prekyba sudarė 23,4 milijono eurų. Lietuva daugiausia eksportavo medienos, turboreaktyvinių variklių, gaminių, skirtų prekių transportavimui ir pakavimui iš plastikų. Iš Tailando į Lietuvą praėjusiais metais daugiausia importuota sintetinių pluoštų, vaisių, riešutų, šukuotos vilnos verpalų. Lietuva ir Tailandas diplomatinis santykius užmezgė 1993 m. balandžio 9 dieną. Pekine reziduojanti I. Marčiulionytė yra trečioji Lietuvos ambasadorė, akredituota Tailandui. Ankstesnieji Lietuvos ambasadoriai Tailandui rezidavo Vilniuje. Lietuvai akredituotas Tailando ambasadorius reziduoja Kopenhagoje.

Reaguodama į pranešimus apie balandžio 9 dieną okupuotame Gruzijos Cchinvalio regione vykusius vadamuosius „prezidento rinkimus“ ir „referendumą“ dėl regiono pavadinimo keitimo, Lietuvos užsienio reikalų ministerija pareiškia, kad nepripažįsta jų teisinio pagrindo ir rezultatų bei smerkia tęsiamas pastangas įtvirtinti šio Gruzijos regiono aneksiją.

Karnatakos valstijos sostinėje (Indija) pristatyta knyga „Indija ir Lietuva per asmeninių santykių prizmę“ Lietuvos garbės konsulo Bangalore Kirono Shaho drauge su Lietuvos ambasada surengtame renginyje dalyvavo apie 150 svečių - vietos verslo ir kultūros elito atstovų. Knygoje pasakojama apie tris iškilias asmenybes - Antaną Pošką, Vydūną ir Hermanną Kallenbachą, kurių veikla susiejo Lietuvą ir Indiją dar prieš Pirmąjį pasaulinį karą. Ištraukas iš knygos svečiams skaitė garsus rašytojas, Bangaloro literatūros festivalio organizatorius Vikramas Sampathas ir žymi indų klasikinio šokio meistrė Madhu Nataraj Kiran. Anksčiau knyga jau buvo pristatyta Delyje ir Kalkutoje. Bangaloras - ketvirtas didžiausias Indijos miestas, šalies informacinių technologijų pramonės centras. Lietuvos garbės konsulas Bangalore veikia nuo 2014 metų.

Balandžio 11 d. Lietuvos Respublikos ambasadorius Arvydas Pocius susitiko su Rumunijos gynybos ministru Gabriel Leş (Gabrieliu Lešu). Tai buvo pirmasis ambasadoriaus ir gynybos ministro susitikimas nuo G. Leş paskyrimo į pareigas. Susitikimo metu abi pusės pabrėžė bendrus interesus gynybos srityje, vienodą geopolitinės aplinkos ir gynybos poreikių supratimą, puikų bendradarbiavimą ES ir NATO formatuose, pasidalino Lietuvos ir Rumunijos kariuomenių modernizavimo ir gynybos pajėgumų didinimo planais, aptarė įsipareigojimų NATO įgyvendinimą. Rumunija yra priėmusi strateginį sprendimą skirti mažiausiai 2 proc. BVP gynybai, kuris galios dar bent 10 metų.

Lietuvos Respublikos ambasadorius Baltarusijoje Andrius Pulokas balandžio 5-6 d. dienomis lankėsi Gardine. Vizito metu ambasadorius susitiko su Gardino srities vadovybe, Gardino laisvosios ekonominės zonos „Grodnoinvest“ atstovais, Gardino lietuvių visuomeninio susivienijimo „Tėvynė“ nariais, Gardino srities vyskupu A. Kaškevičiumi, taip pat atidarė R. Borisovo akvarelinių peizažų parodą skirtą LDK architektūriniam paveldui – „Griuvėsių poezija“, ap-lankė klinikinės kardiologijos centrą bei Augustavo kanalą. Susitikimų metu aptartos ekonominės, kultūrinės, turizmo, Gardino srities lietuvių ir kitos Lietuvos – Baltarusijos dvišalių santykių temos. Ambasadoriaus apsilankymas buvo plačiai atspindėtas vietinėje žiniasklaidoje.

LR URM

dovybe sakė R. Karoblis. – Tačiau ši misija būtina kaip saugumo garantija, siekiant užkirsti kelią terorizmo bei narkotikų verslo plėtrai. Tai – globalus rūpestis, ir kantrybė šioje kovoje yra strateginės reikšmės”. Pasak ministro,

ministras ir delegacija taip pat sustojo Tbilisyje, kur apsilankė bendrame NATO bei Gruzijos mokymo ir vertinimo centre. Lietuva remia šio centro veiklą; jame kartu su kolegomis iš Šiaurės ir Baltijos šalių tarnauja ir

SKUBUS SUSIRINKIMAS

Nauja Klivlando LB apylinkės valdybos narė (trečia iš kairės) Aleksandra Kudukytė tarp valdybos bendradarbių. A.V. Matulionio nuotr.

Š. m. balandžio 9 d., Šv. Kazimiero parapijos svetainėje, po Sumos, per tradicinę kavutę, įvyko LB Klivlando apylinkės susirinkimas, kuriame „dalyvavo“ ir parinkti asmenys, tikslu „pabendrauti“. Nors prieš pradėdant susirinkimą ant stalų buvo išdėstyta dienotvarkė, apylinkės valdybos nariai „siūlė“ susirinkusiems

pasirašyti ant lapo, pridėdant ir adresą, lyg patvirtinimą, kad asmuo tikrai dalyvavo susirinkime. Šis „prašymas“ buvo klaidingas mostas, brovimasis į susirinkusiųjų asmeninę erdvę, prieštaraujantis LB dešimtmečiais kartojamam teiginiui, kad VISI lietuviai yra LB nariai. Susirinkimą 11:50 val. r. pra-

dėjo ir jam vadovavo apylinkės pirm. Algis Gudėnas. Dėl įvairių trūkumų keletas dienotvarkės punktų nebuvo svarstyti. Pirmininkas pateikė 2016 metais nuveiktų darbų sąrašą kartu su datomis ir pridūrė, kad ruošiamasi Lietuvos Nepriklausomybės šimtmečio sukakties šventei 2018 metais. Apylinkės kasininkas Vincas Taraška pateikė 2016 metų išdo ataskaitą (jos lapai buvo išdėstyti ant kiekvieno stalo). 2015 metų likutis \$12,866, 2016 m. pajamos buvo \$11,007.00, o išlaidos \$9,552.66. Likutis 2016 gruodžio 31 d. buvo \$14,320.81. Po to valdybos narė pasveikino dalyvius Verbų sekmadienio proga ir priminė, kad nors visi turime savo pirmenybes, neleiskime pražūti mūsų draugiškumui. Ji užbaigė

pakviesdama visų organizacijų atstovus ir atskirus asmenis į susirinkimą š. m. balandžio 25 d. 6:30 val. v. „Gintaro“ restorane. Jame bus svarstoma ir ieškoma būdų, kaip atgaivinti aktyvesnį bendravimą ir kartu išlaikyti lietuviybę. Pagal dienotvarkės dešimtą punktą „LB rinkimai“ susirinkusieji buvo paklausti, ar yra kandidatų. Negavus teigiamo atsakymo, pirm. Algis Gudėnas pranešė, kad kandidatų turime – Aleksandrą Kudukytę – ir ją pakvietė prie mikrofono. Ji prisistatė dalyviams paminėdama savo ligšiolinius pasiekimus ir primindama, kad nors ji dar ne viską žino, tačiau laukia atviresnio susipažinimo progos. Be abejo, tai buvo šio susirinkimo svarbiausias momentas, tikra staigmena. Buvo akivaizdu, kad dabartinei valdybai naujos narės sutikimas priimti atsakingas pareigas buvo labai malonus. Valdybos darbas yra ir bus sunkus ir sudėtingas, ypač kad dabartinė jos veikla ir tikslai reikalauja atitinkamų pataisų. Linkime jai sėkmės ateities užmojuose. Susirinkimas baigėsi 12:08 val. po p.

Algirdas V. Matulionis

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima antradieniais 9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpiką, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

LENKIJA

SEINŲ LIETUVIAI PASITIKO PAVASARĮ

Š. m. balandžio 11 d. LR konsulatas Seinuose kartu su vysk. A. Baranausko fondo bei „Žiburio“ mokyklos atstovais tvarkė vysk. A. Baranausko paminklo Seinuose aplinką. Pasodinti nauji spygliuotieji augalai bei sutvarkyta visa paminklo aplinka.

Akcijos dalyviai pasidžiaugė, kad artėjant Šv. Velykoms, šalia Seinų bazilikos stovintis paminklas ir jo gražiai sutvarkyta aplinka primins praeiviams apie atėjusį pavasarį ir bus tarsi lietuvių „vizitinė kortelė“ Seinuose. Ypatingai džiugu buvo matyti tvarkymo darbuose dalyvaujančius konsulato atstovus, lietuviškos mokyklos mokinius, mokytojus, „Lietuvių namų“ vadovus, Seinuose gyvenančius lietuvius.

Paminklas lietuvių poetui ir Seinų vyskupui A. Baranauskui atidengtas Seinuose 1999 m. Iškilnėse dalyvavo LR Seimo pirmininkas prof. Vytautas Landsbergis, Lenkijos Seimo vicepirmininkas Jan Król, abiejų šalių Vyriausybių, savivaldybių atstovai, dvasiškai bei gausiai susirinkę lietuvių ir lenkų bendruomenių nariai. Paminklo autorius – žymus Lietuvos skulptorius prof. Gediminas Jokūbonis. LR URM

VOTE MAY 2

ELECT **MICHAEL P. GERMANO** WILLOUGHBY MUNICIPAL COURT JUDGE

PAID FOR BY THE GERMANO FOR JUDGE COMMITTEE WWW.GERMANOFORJUDGE.COM

Jo kandidatūrą patvirtino advokatai

Algis Širvaitis ir

Egidijus Marcinkevičius.

Jie kviečia lietuvius balsuoti

už Michael Germano

LIETUVOS SENTIKIŲ GIESMĖS – SANKT PETERBURGE

Lietuvos sentikių giesmės atliekamos ansamblio „Arinuška“ (Lietuva) – Sankt Peterburge. **LR URM**

Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Sankt Peterburge muzikiniu vakaru „Kultūrų dialogas“ tęsia ciklą renginių artėjančiam Lietuvos valstybingumo šimtmečiui. Renginyje „Kultūrų dialogas“ balandžio 13 d. vyko koncertų salėje Jaani Kirik (Šv. Jono bažnyčioje), skambant Lino Rimšos misterijai „Senasis tikėjimas“, atliekamas ansamblio „Arinuška“ (Lietuva) ir Sankt Peterburgo valstybinės N. Rimskio- Korsakovo kon-

servatorijos A.Paulavičiaus vardo jaunimo simfoninio orkestro.

Gausiai susirinkusiems svečiams generalinis konsulas Sankt Peterburge Dainius Numgaudis sakė, kad šalies nuotrauka be joje gyvenančių tautinių mažumų būtų blanki. Bendru projektu džiaugėsi Sankt Peterburgo N. Rimskio-Korsakovo konservatorijos rektorius ir vakaro dirigentas prof. A. Vasiljevas bei Zarasų savivaldybės meras Nikolajus Gusevas.

Misterija: Senasis tikėjimas” - tai bendra „Arinuškos” vadovų Irenos ir Nikolajaus Zacharovų bei kompozitoriaus Lino Rimšos idėja. Rusų folkloro ansamblis projekte atliko autentiškas Lietuvos sentikių dainas ir giesmes, projektui pasirinkdami retą folkloro žanrą – religinę dainuojamąją poeziją.

Žiūrovai, mėgstantys romansus ir senovines liaudies dainas, buvo sužavėti koncertu.

LR URM

VOKIETIJA

LIETUVIŠKŲ FILMŲ DIENOS LEIPCIGE

Pasibaigus kovo 23 - 26 d. vykusiai Leipcigo knygų mugei, kur Lietuva buvo ypatingoji viešnia, visų žvilgsniai krypta į lietuvišką kiną. Balandžio 3 – 6 dienomis Leipcige, „Schaubühne Lindenfels” kino salėje keturi filmai pristatė ne tik mūsų kino, bet ir Lietuvos istoriją. „Istorijos iš Lietuvos” („Geschichten aus Litauen”) pavadintose kino dienose buvo pristatomi Vokiečių kino klasiko Friedrich W. Murnau, Linos Lužytės, Arūno Žebriūno, Virginijos Vareikytės ir Maxi Dejoie (Italija) darbai.

Filmų dienas balandžio 3 dieną pradėjo Vokiečių režisieriaus Friedrich W. Murnau kūrinys, sukurtas 1927 metais pagal Heidekrugę (šiuo metu Šilutė) gimusio rašytojo bei dramaturgo Hermanno Sudermanno novelę „Kelionė į Tilžę”. Filmas „Sonnenaufgang Lied von zwei Menschen” (liet. „Saulėtekis dviejų žmonių daina”) buvo pirmasis režisieriaus bandymas Holivude atnešęs jam net tris Oskarus. Istorija apie ūkininką ir jį sužavėjusią miestietę dėl kurios jis pasiryžta nužudyti savo žmoną. Tačiau istorija susiklosto kiek

kitaip nei planuota.

Karlovy Varų festivalyje 2016 metais Čekijoje pristatytas Linos Lužytės kūrinys „Amžinai Kartu” (vok. „Für immer Zusammen”) pasakojo apie nuolatinės moters pastangas sukurti idealią šeimą ir neprarasti savojo „aš”. Šeimos problemos subręsta iki dukros pabėgimo iš namų. Filmas buvo rodomas balandžio 4 dieną.

Balandžio 5 dieną buvo rodomas Virginijos Vareikytės bei Maxi Dejoie dokumentinis filmas „Aš už tave pakalbėsiu” (vok. „Wenn Wir vom KGM reden”), kuriame septyni žmo-

nės atskleidžia savo su KGB susijusią praeitį.

Lietuvišką programą balandžio 6 dieną Leipcige užbaigė Arūno Žebriūno pagal Kazio Borutos apysaką „Baltaragio Malūnas” sukurtas pirmasis Lietuviškas miuziklas „Velnio Nuotaka” (vok. „Teufels Braut”). Šiame 1973 metais Lietuvos Kino studijoje sukurtame, folkloro bei fantastinius motyvus apjungusiame, miuzikle pagrindinius vaidmenis atliko legendiniai Lietuvos aktoriai Vaiva Mainelytė bei Regimantas Adomaitis.

LR URM

VENGRIJA

Lietuvos ambasada Vengrijoje pakvietė lietuvių bendruomenę kovo 17 dieną apsilankyti Trafó galerijos organizuojamame renginyje, kurio metu lietuvių menininkų duetas „Pakui Hardware” (Neringa Černiauskaitė ir Ugnius Gelguda) pristatė paskaitą-spektaklį „For Subjects with Perfect Knees”. Renginio

metu menininkai kvies lankytojus pažvelgti į žmogaus kūną iš visai kitokios perspektyvos – per naujųjų ir sparčiai tobulėjančių technologijų prizmę.

Lietuvių duetas bendradarbiauti pradėjo 2014 metais. Jų darbai dažnai paliečia technologijų, reikšmingumo ir net ekonomikos klausimus bei bando atskleisti, kaip naujausios technologijos daro įtaką

ARGENTINA

Susivienijimo Lietuvių Argentinoje visuotinis narių susirinkimas įvyks balandžio 29 d. 19 val. mūsų patalpose. Jame bus pristatyta ir apsvastyta praeitų metų draugijos veikla bei metinis SLA balansas. Kviečiame visus narius dalyvauti.

SLA bibliotekos veikla. Pranešame mūsų nariams, kad galima teirautis apie

mūsų bibliotekos knygų sąrašą ir turinį arba pasiimti ar atiduoti knygas šeštadieniais nuo 17:00 iki 19:00 val. Taip pat galima susisiekti kiekvieną dieną su Robertu Aleksionu tel. 4552-6928 ir 3533-9818. Prašome turintiems SLA bibliotekos medžiagos ją grąžinti, arba susisiekti ir susitarti dėl tolimo laikymo.

Susivienijimo Lietuvių Argentinoje inf.

SUOMIJA

„COLLEGIATE SHAG” KŪRYBINĖS DIRBTUVĖS

Lietuvos ambasadoje Helsinkyje balandžio 1-2 d. vyko Suomijos lietuvių šokėjų organizuotos „Collegiate Shag” kūrybinės dirbtuvės, kurias gausiai susirinkusiems suomiams ir lietuviams šokėjams vedė svingo šokių aistrualių bendruomenės „Shageriai” atstovai iš Lietuvos Arnas Razgūnas ir Eglė Nemickaitė.

Energingi svingo judesiai įtraukė suomių į smagaus ir nuotaikingo šokio sūkurį. Suomiai liko sužavėti lietuvių mokytojų profesionalumu ir dėkojo už suteiktą galimybę

giliau pažinti šio šokio subtilybes.

Ambasadorius Valdemaras Sarapinas pasveikino susirinkusiuosius ir pasidžiaugė, kad lietuviai gali pasidalinti profesionalia „Collegiate Shag” kultūra ir patirtimi Suomijoje.

„Collegiate Shag” yra svingo šokis, kuris buvo ypač populiarius tarp jaunimo XX a. 4-ajame dešimtmetyje. Lietuvoje svingo šokiai - „Lindy Hop”, „Balboa”, ir „St. Louis Shag” - išpopuliarėjo 2005 m.

LR URM

SEMINARAS „MAILA TALVIO IR LIETUVA” LIETUVOS AMBASADOJE HELSINKYJE

Donelaičio Lietuvos bičiulių draugija kovo 30 d. bendradarbiaudama su Lietuvos ambasada Suomijoje organizavo kultūrinį seminarą „Maila Talvio ir Lietuva”.

Seminaro metu prof. (emer.) Liisi Huhtala ambasadoje susirinkusiems svečiams suomiams skaitė pranešimą tema „Mokykimės apie Lietuvą! Maila Talvio raštai ir pasakojimai apie Lietuvą”.

Ambasadorius Valdemaras Sarapinas seminario pradžioje pasveikino klausytojus ir pasidžiaugė, kad Lietuva domina suomių bei paragino

tokius renginius organizuoti ir ateityje. Donelaičio draugijos pirmininkas prof. Hannu Niemi kalbėjo apie Lietuvos ir Suomijos kultūrinius ryšius bei pristatė pranešimą.

XIX a. pab. suomių rašytoja Maila Talvio buvo Lietuvos bičiulė, ne kartą lankėsi Lietuvoje, bendravo su to meto Lietuvos inteligentija, pirmoji pradėjo versti lietuvių kūrinius į suomių kalbą. Rašytoja supažindino suomių su Lietuva ir jos kultūra, o Maila Talvio kūryboje gausu prisiminimų apie Lietuvą.

LR URM

mūsų kasdieniam gyvenimui, tuo pačiu ir mūsų kūnams.

„Pakui Hardware” jau gerai žinomas užsienyje – duetas rengė parodas Rygoje, Osle, Frankfurte, Niujorke, Vienoje, Milane, Paryžiuje bei daugybėje kitų miestų.

Paskaita-spektaklis vyko anglų kalba, Trafó šiuolaikinio meno namuose, Budapešte.

LR URM

Lietuvių menininkų duetas „Pakui Hardware” – Neringa Černiauskaitė ir Ugnius Gelguda.

LR URM

KLIVLANDO „ŠVYTURYS” KVIEČIA Į „JUVENTUS-2017”

Pasak amerikiečių poeto Ralpho Waldo Emersono, dideli ir išpūdingi pasiekimai neįmanomi be entuziazmo. Tokiais žodžiais geriausiai tikėtų pristatyti klivlandiečių tautinių šokių šventę „Juventus – 2017”, kuri Klivlande vyks jau trečią kartą. „Juventus-2017” (*iuventus* - lotynų k. reiškia „jaunystė”) įkūrėjai Aušrinei Širvinskienei, vadovei Eglei Žukauskienei, „Švyturio” šokėjams ir Klivlando lietuvių bendruomenei entuziastingai suglaudus pečius, šių metų gegužės 19-21 dienomis į „Juventus – 2017” jaunystės ir draugystės šventę atvyksta Čikagos „Grandis”, Lemonto „Spindulys”, Toronto „Gintaras” ir Argentinos „Nemuno” tautinių šokių atlikėjai.

Didžiulis noras draugauti, repetuoti, koncertuoti kartu ir pasijusti dalimi kažko didesnio ir svarbesnio buvo pagrindinė varomoji jėga rengiant pirmąjį „Juventus” festivalį 2010 metais. „Buvome maži, ir norėjosi glaustis prie kitų, - prisimena „Švyturio” tautinių šokių grupės vadovė Aušrinė Širvinskienė. - Patys surengti koncertą dar nepajėgėme, tad glaudėmės prie chorų ir

dainininkų pasirodymų”.

T u o m e t A u š r i n e i Širvinskienei ir „Švyturio” šokėjams pavyko išprašyti į Toronto „Gintaro” tautinių šokių koncerto programą. Kitais metais įvyko pasirodymas Čikagos šokių bankete. Šios viešnagės įžiebė mintį patiem „Švyturio” nariams pasiūlyti šokėjus iš Toronto ir Čikagos į Klivlando pirmąjį „Juventus-2010” festivalį, kurio nepaprasta sėkmė nustebino ir svečius, ir žiūrovus, ir pačius šeiminkus. Sėkmę lėmė nenuilstančių klivlandiečių lietuvių bendruomenės entuziazmas ir vaišingumas, nors lėšų ir nebuvo. „Skolinomės stalus, indus, patys siuromės drabužius ir staltieses”, - prisimena A. Širvinskienė.

Įgyta patirtis ir meilė šokiui nugalejo ir 2013 m., kai

klivlandiečių „Švyturio” dešimtmetį buvo nutarta švęsti kartu su svečiais šokėjais antrajame „Juventus – 2013” festivalyje.

Ateinančiais metais mūsų brangi Tėvynė Lietuva minės savo šimtmetį. Tad šis festivalis tebūnie geriausia mūsų jau-

nimo, vilties ir šviesos dovana. Trečiojo tautinių šokių festivalio „Juventus – 2017” šventinis koncertas, pavadintas „Uždekim aukurą Tėvynei”, įvyks Klivlando „Shore” kultūros centre, 291 E.222nd St, Euclid, OH, 44123, gegužės 20 d.(šeštadienį) 1 val.

Maloniai kviečiame ir nekantriai laukiame.

Norintiems paremti festivalį ir gauti daugiau informacijos, kreiptis į Virginiją Rubinsky tel.: 216-486-9023 ir tinklalapyje: www.juventus2017.com

Olga Čapkevičienė

SUSITIKIMAS SU RAŠYTOJA, VERTĖJA LAIMA VINCE SRUOGINIS

Pirma iš dešinės – rašytoja, vertėja Laima Vince Sruoginis. **LR URM**

Kovo 27 d ir kovo 29 d. ambasados Dubline sve-tainėje surengti du rašytojos, publicistės, vertėjos, „University of Southern Maine” Portlande, JAV profesorės, trečiakartės lietuvių Laimos Vincės Sruoginis naujausio romano „This is not my sky” skaitymai. Daugeliui Airijos lietuvių Laima Vincė pažįstama iš ankstesnių susitikimų per Poezijos pavasario renginius. Jos pjesės „Žygis prie jūros” premjera įvyko kovo 24-25 d. lietuvių teatre „Alternatyva

Alternatyvai”, kurį režisavo teatro įkūrėja ir direktorė Laima Prokofjevienė.

Vakarų metu skaitomos ištraukos iš anglų kalba rašančios Laimos Vincės kūryba sudomino ne tik literatūros gerbėjus lietuvius, bet ir airius. Po skaitymų klausytojai išitraukė į diskusijas tautinės tapatybės, santykio su Tėvyne ir gimtąja kalba, istoriniu palikimu temomis. Dalyviai airiai ypač susidomėjo jų šalies istorijos paralelėmis su Lietuva bei Laimos Vincės kūryba.

LR URM

LIETUVOS KINO FONDAS PASIPILDĖ PASAULYJE ĮVERTINTAIS FILMAIS

Lietuvos kino fondas – platforma, kurioje nemokamai arba už menką įkainį mobiliuosiuose įrenginiuose galima pasižiūrėti daugiau nei 300 visų laikų lietuviškų filmų, pasipildė 30-čia naujų kūrinių. Tarp jų – ir režisierės Giedrės Žickytės juosta „Meistras ir Tatjana”, ką tik triumfavusia Čikagoje.

Lietuvės filmas „Meistras ir Tatjana”, pasakojantis apie vieną ryškiausių 7-ojo dešimtmečio porų, genialų fotografą ir jo gražuolę žmoną bei jų aistringą ir fatališką meilę, JAV sulaukė didžiulio susidomėjimo.

„Čikagoje filmas buvo „sold out” (liet. išparduotas). Tie, kurie nepateko į abi peržiūras, teiravosi alternatyvių būdų, kaip vis dėlto galėtų pamatyti šį filmą. Ir tokių klausimų aš sulaukiu kone kasdien, dėl to labai džiaugiuosi, kad „Meistras ir Tatjana” bus pagaliau oficialiai pasiekiamas internete, – sako G. Žickytė. – Žinoma, tai ne tas pats: stebėti filmą didžiajame ekrane ar namuose. Net Gene Siskel, vadovaujantis vienam žymiausių kino centrų Čikagoje, kuriame ir buvo parodytas filmas „Meistras ir Tatjana”, man pasakė, kad didžiulis skirtumas tarp to išpūdzio, kurį patyrė, pasižiūrėjęs filmą kompiuterio ekrane, ir dabar, pamatęs jį kino teatre:

kaip užbūrė garsas, kokių vaizdų pastebėjo, kurių neužfiksavo anksčiau.

Tačiau bet kuriuo atveju, kino teatruose nerodys filmo visą gyvenimą, o mums labai svarbu, kad žmonės turėtų galimybę tai pamatyti. Aš pati asmeniškai stengiuosi kiek įmanoma filmus pamatyti kino teatre, bet ne visada pavyksta suplanuoti, tada tikrai gelbsti tokios platformos.”

Režisierė sako, kad po „Meistro ir Tatjanos” seansų Čikagoje vėl gavo daugybę žinučių, kuriose žmonės dalijosi, kaip juos įkvėpė šis filmas. „Po kiekvienos peržiūros gaunu tokių laiškų. Žmonės man pasakoja savo istorijas, daugiausia apie tai, kad nori kažką keisti savo gyvenime – vėl pradėti fotografuoti, kurti”, – teigia režisierė.

Lietuvos kino fondo platformoje nuo šiol galima pasižiūrėti ir ankstesnį G. Žickytės darbą – dokumentinį filmą „Kaip mes žaidėme revoliuciją”, greta kitų prodiuserinės kompanijos „Just a Moment” filmų: „Igruški”, „Tėvas”, „Nesamasis laikas”, „Paskutinė medaus mėnesio diena”, „Julija”, „Aš už tave pakalbėsiu”, „Šarka II”.

Kompanijai atstovaujanti prodiuserė Dagnė Vildžiūnaitė sako, kad sudėtinga būtų re-

komenduoti konkretų filmą. Tebūnie tai – žiūrovo pasirinkimas, perskaičius prie filmo pateiktus aprašymus ir komentarus. „Bet kai ką galiu užtikrinti: nei vienas filmas nėra tuščias ir todėl nėra lengvai užmiršamas. Kiekvienas jų bent kurį laiką lydės žiūrovą. Manau, kad tai – svarbiausia”, – teigia „Just a Moment” prodiuserė.

Jos atstovaujamos kompanijos produkcija kino fonde atsirado tik dabar, nes tam buvo įvairių priežasčių.

Naujausių filmų peržiūros kinofondas.lt platformoje kainuoja iki 3 eurų. Prodiuserė pritaria, kad lietuvių sąmonei tai yra pakankamai logiška suma ir priežastis atsisakyti nelegalių svetainių, ypač jei filmą žiūri ne vienas. Kartu ji džiaugiasi, kad neatsilikame nuo bendrų pasaulinių kino platinimo tendencijų, kurios vis labiau orientuojasi į oficialų kūrinių platinimą internetinėje erdvėje.

„Manau, kad ši platforma yra atsakas jau seniai egzistavusiam poreikiui, kurį sukuria labai trumpas nacionalinių autorinių filmų gyvenimas Lietuvos kino salėse, jau nekalbant apie tuos šalies regionus, kuriuose žmonės išvis neturi galimybės pamatyti filmų, nes kino salių tiesiog nėra”, – teigia D. Vildžiūnaitė.

LRT

TAURESNIO ŽMONIŠKUMO ILGESYS ARTĖJANT VYDŪNO 150-MEČIUI

Vydūnas savo darbo kambaryje Tilžėje.

Vydūnas Nobelio premijos laureato T. Mano teiginį – materija savo gelmėje yra nemateriali – atskleidė plačiau ir giliau. Visa savo kūryba Vydūnas tvirtina, kad sąmonė yra būties pagrindas, visas regimas pasaulis yra kilęs iš Didžiojo Slėpinio, ir jame randa ir žmogaus, ir tautos, ir visa ko prasmę. Savo straipsnyje „Viltys dėl tautos ateities” jis rašo:

...Galima numanyti, kad visa tai, kas gyvenime vyksta, yra ryškinimas tam tikros prasmės. Taip reikėtų ir tai suprasti, kas tautai lemta.

Kaip kiekvienas žmogus, taip ir visa tauta yra įterpta į Kūrybos vyksmą. Jis siekia vis tobulesnio atskleidimo esmiškojo gyvumo. Matyti tai veikiausiai žmonėse. Tik ne visi tai stebi. Tas atskleidimas vyksta labai slankiai(...) Visa tai nušviečia ir tuo gyvina žmogaus esmę, jo sąmonę arba, kaip ir sakoma, jo dvasia-siela. Tik ji turėtų nuolatai šviesėti. Atitinkant to šviesėjimo laipsnį, pasireiškia kūnas su savo reikalais, nuotaika su savo būsenomis ir protavimas su savo pasitikrinimais.

Vydūno, kaip ir visų, artimų egzistencinei filosofijai, rašytojų, niekados neapleidžia du klausimai – žmogaus ir pasaulio pradžia, prasmė ir begalybė, ir galimybė įžvelgti „esmiškojo gyvenimo tobulesnį atsiskleidimą”.

Erdvėje tarp tų dviejų klausimų Vydūnas numato savo ieškojimų, numatymų, patvirtinimų ryškėjančių egzistencinių esmių koordinatas.

Jis pats, kai nenurimstanti asmenybė, skiria savo įžvalgas ir atradimus mums. Vydūnas niekados neužsimena, kiek intelekto, dvasinės energijos, fizinių galių skiria tautai, žmonėms, dabarčiai su ateities ženklais, tačiau aiškiai tvirtina – tautos augimui reikia visa aukoti. Visas mūsų atlygis jam

– kiekvieno žmogaus esmės šviesėjimas ir prasmingas dalyvavimas Kūrybos vyksme.

Gilinantį į Vydūno asmenybę, atskleidžiant jo gyvenimo ir darbų reikšmingumą ne tik šiandienai, bet ir rytdienai, vis dėlto netikėtai pradėdame susimąstyti – kiek jis paaugojo savo talento, savo laiko, savo pranašiško įžvalgų, savo intelekto ir galių, stengiantis atsakyti į klausimą: ar verta aukotis vardan gyvenimo, kuris susinaikins, pasiekęs ribą, už kurios aiškėja bejėgystė ir likiminės klaidos, ir didelių aukų beviltiškumas? Nelengva atsakyti į šį klausimą, nes savo atsakymus agresyviai, ciniškai, net nužmoginančiai skanduoja kasdienybės realybė. Bet Vydūnas mąstė kitaip. Jis dar jaunystėje pasirinko „uždavinį nešti į savo tautiečių širdis visa tai, kas žadinti galėtų aukščiausias ir prakilniausias žmogaus jėgas. Vien turiu tai akyse, kad mūsų tautiečiai žmoniškume tarptų ir stiprėtų”. Ir visą gyvenimą nuosekliai jį vykdė, tvirtai tikėdamas žmogaus dieviškumu, blogio apraiškas telaikydamas „griauinančių Kūrybos galių veikimu”. Vydūnas pirmiausia gilinosi į žmonijos per tūkstančius metų paliekamus supratimus apie žmogų ir tom sampratom remdamasis susikaupdavo prie žmonijos ir pasaulio istorijų.

Jam buvo svarbūs – visumos sąranga, slėpinioji žmogaus didybė ir dar slėpiningesnis nužmogėjimo gaivalas, pasislėpęs už instinktų gūdomos.

Vydūnui kasdieninė realybė žmoguje ar tautoje niekados netapdavo žūtbutinėmis skirtybėmis. Jis ypač pabrėždavo savo tautiečių daiktiškumo suvokimą – daiktiškumas turėtų nepavergti lietuvio protavimo ir dvasios; lietuviai nuo seno teikė pirmenybę dvasinėms vertybėms, jų senoji tikyba aukštino dorą, teisingumą, žmoniškumą. Vydūnas nurodo,

kad lietuviai per visus amžius išlaikė esmiškąją žmogaus laikyseną, tautos daugumoje išliko esmiško žmoniškumo, kas lems ir mūsų ateitį. Jis netgi numato mums skirtą uždavinį: „Lietuvių tautai gal įsakmiau negu kitoms tautoms užduota būti žmonijoje žymaus žmoniškumo atsiskleidimu. Tokiu būdu ji liktųsi reikšmingu Kūrybos veiksmu”. Vydūnui mūsų esmiškasis žmoniškumas ryškėja kūno ir dvasios vientisume, todėl keleivio pėdos liečia ne tiktai dulkes ir kelio žvirgždą, bet ir Žemę – kaip Saulės sistemos ir Visatos dalį, žvaigždes – kaip begalybės ženklus.

Ir kūniškame žmogaus gyvenime jaučiamas dvasinis gyvenimas – savas ir tuo pačiu priklausomas Visumai, todėl Vydūnui tauta ir kiekvienas žmogus nėra atskiros dalys, atkertamos nuo Visumos kalba, papročiais, tikėjimais, mitais, savom egzistencinėm paslaptim.

Vydūnui tautos ir žmogaus savitumai yra visos žmonijos šviesiosios savitumo dalys, be kurių nebūtų slėpinio visuoatinio žmonijos reikšmingumo. To reikšmingumo, per kurį apreiškiamas gyvenimo viešpatingumas kaip sielos kultūros apraiška. Todėl sielos kultūra kiekvienoj tautoj turėtų būti svarbiausias dalykas. Jos ugdymas ir mūsų mažai tautai būtų išlikimo ir augimo sąlyga, iš to ryškėja tarsi ir gairės ateičiai:

- Lietuva pasaulyje gali tapti viena aiškiausių žmoniškumo reiškių;

- iš susitikimo su pačia Aukštybe žmogui pareina visa galia, kuri jį aukština, ir taip jis iškyla iš paprastojo žmoniškumo į aukštesnįjį, pilnesnįjį – į dieviškąjį;

- žmogus dar neišnaudojo visų prigimties galimybių, o jį jau prislėgė materija; žmogus virto jos priemone, net jos vergu;

- aiškiausiai tautiškumas

nejveiksime blogį. Tai nebus pralaimėjimas, bet paskatinimas imtis konkrečių darbų, turinčių veiklos, kas įveikia neryžtingumą ir klampus abejones.

Vydūno iškeliama ir mums dovanojama vertybė netampa tik vienos kartos, vienos asmenybės savastimi, nepastebimai neišdyla, nepasislepia amžių ūkanose.

Esame liudininkai, kad artėjantis Vydūno 150-metis ir 2018-tųjų paskelbimas Vydūno metais tik patvirtino švietėjo – filosofo, rašytojo, tautos dvasinio mokytojo – tiesų aktualumą. Patvirtino svarbią tiesą – be sielos kultūros, be žmoniškumo idėjų esame šiuolaikinėje civilizacijoje nykūs paklydėliai skaitmeninėse erdvėse su skaudžiai žiojėjančia tuštuma – bedvasiai.

Šis straipsnis buvo spausdintas „Kauno dienos” laikraštyje, ruošiantis garbingai mūsų šviesiojo Tautiečio suvakčiai.

Tikime, kad bus skaitytojų, kurie atsimins, kaip 1991 metų lietingą spalio vakarą į Kauną iš senųjų Detmoldo kapinių buvo atvežtas cinkuotas karstas, apdengtas jau laisvos Lietuvos trispalve. Bus skaitytojų, kurie tada jautė visa esatimi, kad iš tolimo krašto, kur stūksojo pilkas akmuo su iškaltais gotiškais ženklais – VYDŪNAS 1863-1953 – Lietuvon sugrįžo TAS, kuris priminė mums, kaip kaip ir žmonijai, didįjį tikslą – iš tamsaus pažmoniškumo iškilti į taurųjį žmoniškumą iki paties dieviškumo.

Vydūno draugijos rūpesčiu Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintame priemonių plane numatytas Vydūno paminklas-biustas Kaune. Kauno miesto savivaldybė geranoriškai pritarė šiai idėjai, parengė Karo muziejaus sodelio rekonstrukcijos projektą, jame numatyta vieta Vydūno paminkliniam biustui šalia Martyno Jankaus ir Simono

atsiskleidžia žmoniškume; taip per kiekvieną žmogų patikrinamas tautos likimas;

- tautiškumas apsieiškia ne tik mąstymu ir bendravimu gimtąja kalba, bet ir regėjimu, kilnumu ir šviesia sąmone, kuri yra sąžinės vienu iš svarbiausiųjų klotų.

Taip Vydūno žmoniškosios dvasios vedami nepasimesime, jei kartais pajusime, kad mes vienais ar kitais atvejais

Daukanto - netoli Laisvės paminklo, greta tos vietos, kur 1991 metų spalį kauniečiai pagarbiai sutiko taurų Žmogų ir Didįjį Lietuvį, atvykusį mums priminti, kad aiškiausiai tautiškumas atsiskleidžia žmoniškume.

Tačiau dabar iškilo abejonių, ar šis taurus Žmogus, lietuvių tautos dvasios žadintojas ir žmoniškumo skelbėjas bus deramai pagerbtas. Pasigirdo balsų, kad Vydūnui čia ne vieta, nes

Vydūnas nedalyvavo valstybės atkūrimo, todėl jo paminklas nepageidautinas Tautos Panteone. Kas tada buvo tautinės savimonės ir dvasios ugdytojas, tos Dvasios, be kurios išvaduojama tik teritorija, bet ne tauta, kurios dvasinės galios buvo ugdomos ne tik šeimose, bet ir Basanavičių, Kudirkų, Vaižgantų, Čiurlionių, Vydūnų, Maironių ir kitų didžiadvasių lietuvių sielovadose. Jose ir švytėjo pagrindų pagrindai – pasiaukojimo Tėvynei visa esatimi, visu dieviškumu, drąsa ir dvasia.

Reiktų aiškiai suprasti, kad tautą augina kultūros žmonės, politikai tvarko valstybę, o kariai ją saugo ir gina. Visi jie verti didžios pagarbos. Vydūno reikšmė Lietuvai jau pripažinta: Vydūno metai bus pažymimi valstybės mastu, o jo atvaizdas juk ne be pagrindo buvo ant Lietuvos litų šalia Kudirkos, Daukanto, Basanavičiaus. Tad neturėtų būti trukdžių ir Vydūno biustui stovėti šalia jų. Juolab, kad kad ir du trečdaliai (66%) iš 664 balsavusių kauniečių tam pritarė.

Vydūno 149-tas gimtadienis šventėme per patį lygiadienį, kovo 22 dieną, 18 val. Kauno įgulos karininkų Ramovėje. Buvo galimybė pratęsti pokalbį apie Vydūną, jo reikšmę Lietuvai ir jį pagerbti. Gražu ir reikšminga, kad Ramovė puošiasi Maironio žodžiais: *GINKIME KALBĄ, ŽEMĘ, JOS BŪDĄ!* Ir ne tik ginklu – Daukantas buvo pirmas, paskyręs tam savo gyvenimą; kiek knygnešių prarado laisvę ir net gyvybę; daug garbingų lietuvių skyrė tam savo turtą ir darbą, bet liko nežinomais. Ryški Vydūno asmenybė, „spindulys begalinės šviesos”, **šviečia ne tik Lietuvai; ji jau gražiai pagerbta Vokietijoje paminklu Detmolde, ten rengiamasi ir pasitikti Vydūno metus. Tad dėl Vydūno deramo pagerbimo Lietuvoje neturi likti jokių abejonių.**

Su Tauta ir Tautai augame tik per savo Dvasios galias (Vydūnas).

Robertas Keturakis

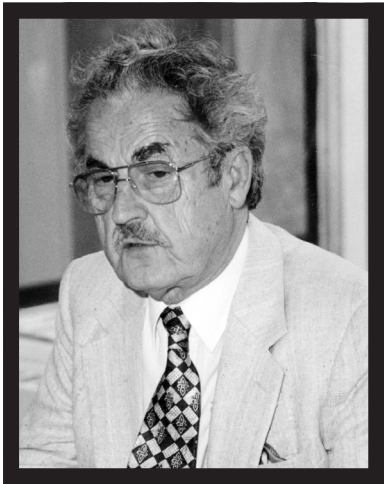
RENGINIŲ KALENDORIUS

GEGUŽĖS 21 d. sekmadienį, 12 val., kviečiame į Klivlando lietuvių darželių gegužinę prie ežero East Park patalpoje.

Rengia Klivlando kultūrinių darželių valdyba

BIRŽELIO 11 d., sekmadienį, 2:00 val. po p. – Ekumeninės pamaldos už nuo sovietų režimo žuvusius ir nukentėjusius lietuvius, latvius ir estus. Taip pat už 1941 m. birželio 13-14 d. trėmimų į Sibirą aukas. Minėjimas vyks Šv. Kazimiero bažnyčioje. Visi yra kviečiami vienytis su estais ir latviais šią dieną. Po to bus vaišės.

Rengia Klivlando baltiečių komitetas

DR. ANTANAS RAZMA 1922-2017

2017 m. kovo 26 d., eidamas 95-uosius metus, mirė Lietuvių Fondo įkūrėjas, žymus JAV lietuvių veikėjas, gydytojas, Vytauto Didžiojo universiteto garbės daktaras, Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Gedimino III laipsnio ordino kavaličius dr. Antanas Razma. Mirė žmogus skvarbiu žvilgsniu stebėjęs ir savo sumanymais bei įžvalgomis numatęs Lietuvių Fondo ateitį, nuoširdžiai rūpinęsis Fondo raida, iki pat mirties aukštai iškėlęs, ištikimai nešęs Lietuvių Fondo liepsną. Antanas Razma gimė 1922 m. birželio 20 d. Visvainiuose, Kretingos apskrityje. Baigė Plungės gimnaziją. 1944 m. pasitraukė į Vokietiją. 1952 m. baigęs Tübingen universitetą, atvyko į JAV. Stažavosi Ravenswood ligoninėje Čikagoje. 1954 m. įgijęs šeimos medicinos praktikos teises Iliojaus valstijoje, vertėsi privačia praktika Wilmington, buvo Šv. Juozapo medicinos centro gydytojų kolektyvo prezidentas. 1992 m. išėjo į pensiją.

A. Razma buvo puikus gydytojas, tačiau išeivijos lietuviams jis labiausiai yra ir liks žinomas kaip Lietuvių Fondo steigėjas, aktyvus šios organizacijos narys ir veikėjas. 1960 m. dienraštyje „Draugas“ paskelbęs straipsnį, kuriame JAV lietuvių kultūros reikalams pasiūlė sukaupti milijono dolerių fondą, jis ėmėsi vadovauti Fondo iniciatorių grupei. Jauno gydytojo konkreti bei praktiška idėja, jo entuziazmas susilaukė pritarimo, o 1962 m. vasario 10 d. buvo išrinkta laikinoji Lietuvių Fondo taryba (direktoriai), kurios pirmuoju pirmininku tapo dr. Antanas Razma. Šios pareigos jam buvo patikėtos ne kartą (1962–1965, 1979–1981, 2001–2004), ne kartą jis ėjo ir LF valdybos pirmininko pareigas (1966–1970, 1974–1978, 1984–1986).

2005 m. sausio mėnesį LF direktorių taryba, įvertinusi dr. Antano Razmos nuopelnus, sėkmingai organizuojant, auginant ir vadovaujant LF, vienbalsiai išrinko dr. A. Razmą Lietuvių Fondo tarybos Garbės pirmininku su teise iki gyvos galvos dalyvauti visuose LF tarybos, valdybos ir jų komitetų ar komisijų posėdžiuose.

Negalima pamiršti ir kitų dr. A. Razmos darbų. Jis aktyviai reiškėsi JAV Lietuvių Bendruomenės veikloje, priklausė įvairioms JAV medikų organizacijoms. Savo entuziazmu, darbais, užmojais dr. Antanas Razma liks pavyzdžiu visiems jį pažinojusiems.

Lietuvių Fondas

SANKT PETERBURGE ATIDENGTA ATMINIMO ŽENKLAS RAŠYTOJUI J. JURKŪNUI

Sekmadienį, balandžio 9 dieną, Sankt Peterburge atidengtas atminimo ženklas lietuvių kilmės rašytojui ir dailininkui Juozui Jurkūnui (1895–1938). Ant namo Ryklejevo g. 17/19, kuriame gyveno J. Jurkūnas ir iš kurio buvo išvežtas sušaudyti, fasado buvo pritvirtinta projekto „Paskutinis adresas“ lentelė.

Rašytojas ir dailininkas J. Jurkūnas gimė 1895 m. rugsėjo 17 d. Lietuvoje, 1938 m. vasario 3 d. suimtas ir nuteistas mirties bausme už tariamą šnipinėjimą. Sušaudytas 1938 m. rugsėjo 21 dieną. Reabilituotas 1958 m. kovo 22 dieną.

Projektas „Paskutinis adresas“ – visuomeninė iniciatyva, kurios tikslas – įamžinti politinių represijų aukų atminimą. Jį įgyvendina organizacijos „Memorialas“ įsteigtas Politinių aukų atminties įamžinimo fondas „Paskutinis adresas“. Pirmieji atminimo ženklai Sankt Peterburge pasirodė 2015 m. kovo mėnesį, šiuo metu jų yra 196.

Renginyje dalyvavo Lietuvos generalinio konsulato Sankt Peterburge darbuotojai, lietuvių bendruomenės nariai, J. Jurkūno kūrybos gerbėjai, organizacijos „Memorialas“ atstovai.

LR URM

„DIRVAI“ AUKOJO:

S.Šimoliūnas, Detroit, MI	1000
M.Karaska, Frederickburg, VA.....	45
K.Tautvydas, Greenbank, WA.....	45
S.Gruzdis-Laino, Begur, Spain.....	35
V.Barzdukas, Clev., OH	20
I.Linartas, Winter Park, FL.....	20
K.Keblys, Baton Rouge, LA	5

*Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame*

NUOMONĖ

INVESTICIJOS AR NEŽABOTAS GODULYS? SUSIRŪPINTI TURI VISA LIETUVA

Nelengva sukurti įstatymą, kurį būtų sunku peržengti ar apeiti, tačiau kartais kuriami būtent tokie įstatymai ar normatyviniai aktai, pagal kuriuos galima savivaliauti su stebuklinguoju pasilaininimu – *vsio zakonno*.

Lietuvoje, regis, sukurta europietiška kultūros ir gamtos paveldo apsaugos sistema, tokią veiklą reglamentuojančių įstatymų įgyvendinimo priežiūra, tačiau sankcijos už pažeidimus, kurių viešai žiniasklaidoje rasime aibes, apsiriboja koku nors menku tvoros išardymu ar bauda, prilygstančia pažeidėjo įgytos naudos šimtajai ar tūkstantajai dalių. Deja, tokiu būdu nacionalinis resursas - Lietuvos kultūros ir gamtos paveldas - toliau naikinamas, o plačioji visuomenė vis labiau netenka galimybių jais tausojamai naudotis.

Skandalingi pažeidimai Kuršių Nerijos nacionaliniame parke ar naujausi Pavilnių ir Verkių regioniniuose parkuose, kurių draustinuose ir miškuose pridygo pilis primenančių verslininkų namų, užgrobtą valstybinę žemę, daroma žala gamtai, drastiškiausias per visus 27- nepriklausomybės metus Vilniaus senamiesčio veido bjaurėjimas veja į neveltį eilinius Lietuvos piliečius dėl valstybės institucijų atsainumo ir žeminančio bandymo įtikti brutaliems investuotojams!

Trakai yra Lietuvos perlas, kuriuo žavisi visas pasaulis - ne tik mes, lietuviai, bet ir visi atvykstantys svečiai, kuriuos į Trakus atsiveža Seimas bei Vyriausybė.

Deja, ši nacionalinį turtą nuolat siekiama nusavinti ar panaudoti savo interesams. Juk neatsitiktinai į Trakų istorinį kraštovaizdį veržiasi

nežabojamo godulio apimti, susirūpinimu investicijomis prisidengiantys milijonieriai ir jų patarnautojai.

Trakų istorinio nacionalinio parko direktorius Gintaras Abaravičius iki šiol atlaikė (su sveikatos nuostoliais iki infarkto) didžiulį žemgrobų spaudimą. Inirtingą socialliberalės, vėliau Darbo partijos narės, buvusios Seimo narės Dangutės Mikutienės puolimą ir pasikėsinimus į Trakų paveldą, šiandien perėmė Tėvynės sąjungos – Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos narys Vytautas Kernagis, advokataujantis verslininkui Dariui Nedzinskui, kuris ruošiasi statyti „Rimi“ prekybos centrą Trakų senamiesčio urbanistinio draustinio teritorijoje. Seimo narys V. Kernagis taip įsisiautėjo, kad viešoje erdvėje paragino skubos tvarka „neutralizuoti“ vieną iš Lietuvos Respublikos piliečių G. Abaravičių su visų mūsų Trakų istoriniu nacionaliniu parku!

Netenka abejoti, kad naujojo puolimo prieš Trakų istorinį nacionalinį parką esmė yra tas pats neskaidrus, jokių priemonių nesibodintis mėginimas patenkinti privačius įtakingų asmenų interesus viešojo intereso sąskaita, ignoruojant įstatymus ir net grubiausiu būdu keičiant istorinį kraštovaizdį saugančius teisės aktus.

O kad būtų vsio zakonno, Kultūros paveldo departamen-

to Pirmoji nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo taryba 2016-02-09 aktu Nr.KPD-RM-627/1 ne tik sumažino Trakų senamiesčio (un. Nr. 17114) teritoriją, išimdama iš jos D. Nedzinsko projektui reikalingus sklypus, bet ir sudarė sąlygas didinti Trakų senamiesčio aukštumą iki 8 aukštų su palėpe perimetri-niame užstatyme. Ši žinybinė komisija tokį aktą priėmė nesilaikydama Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 10 straipsnio 6 dalyje įtvirtinto reikalavimo apie Trakų senamiesčio pietinės ribos sumažinimą informuoti visuomenę prieš 3 mėnesius spaudoje. Aktas parengtas taip, kad sunku suvokti net specialistui, juolab paveldui neabejingiems piliečiams, pakeitimų esmę ir mastą.

Jei kas bandytų įrodyti, jog Pirmajai nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybai labai rūpėjo investicijos, atsi-gręžę į vertinimo iniciatorius, pamatysite nežabotą godulį.

Trakų istorinio nacionalinio parko direkcija kreipėsi į Lietuvos Respublikos Generalinę prokuratūrą bei kitas institucijas, prašydama padėti apginti viešąjį interesą. Tačiau, kai „investitoriai“ kėsinaisi mūsų istorines sostines paversti privačius interesus tenkinančiomis, istorinį paveldą darkančiomis statybomis, susirūpinti turi visa Lietuva.

Algimantas Zolubas

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

DIRVA

LAIMANČIOJE JŲ SUKURTOJŲ
LIETUVOS KULTŪROS GARSIJAI

**METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLA SE - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00**

DVIRATININKĖ S. KRUPECKAITĖ
PASAULIO ČEMPIONATE UŽĖMĖ KETVIRTĄJĄ VIETĄ

Lietuvė Simona Krupeckaitė Honkonge vykstančio 114-ojo pasaulio dviračių treko čempionato moterų sprinto rungtyje užėmė ketvirtąją vietą. AFP

34-erių metų Lietuvos dviratininkė kovoje dėl bronzos balandžio 14 d. 0-2 pralaimėjo Honkongo atstovei Lee Wai Sze.

„Vakar žiauriai pavargau, o šiandien išvis išbandymų metas. Jau senai taip sunku nebuvo. Net sunkiausios treniruotės nubluko. Tikėjausi medaliai, bet džiaugiuosi būdama ketvirta. Labai senai čia buvau. Tikrai galiu pasakyti, kad labai daug pastangų įdėjau. Atidirbau šimtu procentų”, – po varžybų teigė S. Krupeckaitė.

Aukso medalį iškovojo olimpinė čempionė vokietė Kristina Vogel. Ji finale 2–0 pranoko australę Stephanie Morton. Beje, S. Morton yra Londono parolimpinio žaidynių čempionė. Ji parolimpinį auksą iškovojo kartu su silpnarege Felicity Johnson 1 km tandemų atskiro starto lenktynėse.

Kita lietuvė 21-erių metų Miglė Marozaitė šioje rungtyje liko 18-a.

S. Krupeckaitė pasaulio čempionato medalį paskutinį kartą iškovojo 2012 metais. Tuomet ji sprinto rungtyje pelnė sidabrą. Iš viso ji planetos pirmenybėse yra iškovojo 12 medalių – du aukso bei po penkis sidabro ir bronzos. Sprinto rungtyje panevėžietė pelnė tris sidabro ir du bronzos apdovanojimus.

18-metė Olivija Baleišytė moterų daugiakovės varžybose užėmė 18-ąją vietą. Lietuvė pelnė 23 taškus.

O. Baleišytė skrečo lenktynėse buvo 14-a, tempo lenktynėse – 20-a, o atkrintamosiose lenktynėse po susidūrimo su varžove krito ir turėjo tenkintis 19-a pozicija. Lietuvė po trijų rungčių su 20 taškų buvo

19-a, o grupinėse lenktynėse (80 ratų, 20 km, 8 tarpiniai finišai) savo sąskaitą papildė trimis taškais ir pakilo į 18-ąją

poziciją. Daugiakovės varžybose dalyvavo 22 dviratininkės.

LRT

Now serving Lithuanians, including former Taupa Members!

Latvian Cleveland Credit Union

1385 Andrews Avenue
Lakewood, Ohio 44107
216-228-1996 or 800-577-1996
latvian@ameritech.net

Hours: Mon, Wed, Fri 9:00AM-3PM
Tue 9:00AM-5:30PM
Sun 9:30-10:30AM, 1st and 3rd Sundays each month, except Federal Reserve holiday weekends

View our Website and Facebook page for a list of our services:
www.latvianclevelandcu.org
www.facebook.com/latvianclevelandcu

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Stephen Waite

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, OH 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, OH 44095
Telefonas (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
Teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

California Lithuanian Credit Union

Santa Monica, CA

Savings	0.90%
IRA	1.40%
3 Year Term	2.00%
5 Year Term	2.25%
3 Year IRA Term	2.25%

(310) 828-7095
info@clcu.org www.clcu.org

R. BERANKIS PASAULIO VERTINIME
PAKILO Į 136-ĄJĄ VIETĄ

Teniso profesionalų asociacijos (ATP) vertinimo lentelėje lietuvis Ričardas Berankis iš 138-osios vietos pakilo į 136-ąją. 26-erių metų Lietuvos tenisininkas turi 425 taškus.

25-erių metų Laurynas Grigelis (204 tšk.) liko 249-as, o 22-ejų metų Lukas Mugevičius (109 tšk.) iš

405-osios pozicijos pakilo į 404-ąją.

Vertinimo lyderiu išliko britas Andy Murray'us (11 960 tšk.). Antrąją vietą užima serbas Novakas Djokovičius (7915 tšk.), o trečiąją – šveicaras Stanas Wawrinka (5785 tšk.).

Iš viso klasifikuoti 2095 tenisininkai.

LRT

Labai laukiam

NAUJŲ „DIRVOS” SKAITYTOJŲ

Visi lietuviškieji laikraščiai susirūpinę, kad kasmet prenumeratorių skaičius mažėja. Vyresnieji pamažu išmiršta, akių ir kitų sunkių ligų kankinami nebegali skaityti, o jaunieji, kad ir labai raginami, kaip bebūtų gaila, nuo lietuviško laikraščio tolsta.

Vis sunkiau telkti naujus, pajėgius bendradarbius, vis sunkiau surasti ir mokančių redaktorinį darbą.

Lietuviškieji laikraščiai vien iš prenumeratos išsiversti negali. Skelbimų, kurie išlaiko šio krašto angliškuosius laikraščius, tautiniai leidiniai jų vis mažiau begauna. „Dirvai” tik nuolatinių skaitytojų siunčiamos aukos padeda galą su galu sudurti ir laukti, kas bus kitais metais.

„Vilties” draugija, kuri yra „Dirvos” leidėja, visas tas bėdas apsvarsčiusi nutarė nuo dabar iki šių metų pabaigos surengti naujų skaitytojų telkimo vajų.

Nauji skaitytojai, kurie patys užsisakys ar artimieji jiems užsakys „Dirvą” metams, mokės tik 37 dol. JAV ir Kanadoje pirma klase 52 dol. Oro paštu į užsienį metams 87 dol.

Mieli ilgamečiai „Dirvos” skaitytojai, rėmėjai ir lietuviškos spaudos mylėtojai, talkinkite mums. Užprenumeruokite „Dirvą” savo artimiesiems ne tik čia, Amerikoje, bet ir Lietuvoje ar kur kitur gyvenantiems - ypač Lenkijoje, Karaliaučiaus srityje ar dar tebegyvenantiems Sibire.

Jei žinote asmenų Jūsų kaimynystėje ar toliau gyvenančių, kurie „Dirvos” neskaito, atsiųskite jų adresus. Mes jiems „Dirvą” pabandysime nemokamai kurį laiką siųsti, kad jie su laikraščiu susipažintų ir jį pamėgtų.

Mes ypač kviečiame tautiečius, naujai atvykusius į JAV, aktyviau įsijungti į lietuviškos spaudos puoselėtojų gretas, tapti ne tik „Dirvos” prenumeratoriais, bet ir aktyviais jos talkininkais, rėmėjais ir bendradarbiais.

Taip bendromis jėgomis per ilgesnį laiką gal sutelksime kelis šimtus naujų „Dirvos” skaitytojų ir tuo žymiai palengvinsime „Dirvos” tolimesnį leidimą.

Čia, šio pranešimo pabaigoje, spausdiname iškarpa, kurią lengva iškirti, užpildyti ir mums atsiųsti.

----- ✂

----- ✂

----- ✂	----- ✂
Pavardė ir vardas.....	
Nr. ir gatvė	
Miestas Valstybė..... Zip	
Tel. numeris	
----- ✂	----- ✂
Pavardė ir vardas.....	
Nr. ir gatvė	
Miestas Valstybė..... Zip	
Tel. numeris	
----- ✂	----- ✂